

Tato publikace byla vydána z projektu:
„Tvorba mezinárodního vědeckého týmu a zapojování do vědeckých sítí v oblasti nanotechnologií a nekonvenčního tváření materiálu“,
 reg. č. CZ.1.07/2.3.00/20.0038,
 podporovaného Operačním programem Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
 spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a ze státního rozpočtu České republiky.

Autor:	Ing. Miroslav Krtička, Ph.D. a kolektiv
Pracoviště:	VŠB-Technická univerzita Ostrava Fakulta strojní
Název:	Legislativní rámec řešení mezinárodních projektů VaV
Místo, rok:	Ostrava, 2014
Počet stran:	65
Vydala:	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, FS, Katedra mechanické technologie

©Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, 2014

ISBN 978-80-248-3464-1

Nanotým VŠB – TU Ostrava
 CZ.1.07/2.3.00/20.0038

Tvorba mezinárodního vědeckého týmu a zapojování do vědeckých sítí v oblasti nanotechnologií a nekonvenčního tváření

Legislativní rámec řešení mezinárodních projektů VaV

Ing. Miroslav Krtička, Ph.D.
 Ing. Josef Hassmann, CSc.
 doc. RNDr. Lubomír Čížek, CSc.

Ostrava 2014

Název kurzu: **Legislativní rámec řešení mezinárodních projektů VaV**

Autor: Ing. Miroslav Krτίčka, Ph.D.

Spoluautoři: Ing. Josef Hassmann, CSc., doc. RNDr. Lubomír Čížek, CSc.

Vydání: první, 2014

Jazyková korektura: nebyla provedena

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tyto studijní materiály vznikly za finanční podpory Evropského sociálního fondu a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Zkrácený název projektu: „Nanotým VŠB-TU Ostrava“

Číslo: CZ.1.07/2.3.00/20.0038

Realizace: Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

Partner projektu: COMTES FHT, Plzeň

© Miroslav Krτίčka, Josef Hassmann, Lubomír Čížek

© Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

ISBN 978-80-248-3464-1

Obsah

1. ÚVOD	4
2. LEGISLATIVNÍ LIMITY ZÁSADNÍ PRO PŘÍPRAVU A REALIZACI AKTIVIT V RÁMCI EVROPSKÝCH PROJEKTŮ	5
2.1 Získání „veřejné podpory“	5
2.2 Definice výzkumné organizace	6
2.3 Problematika „nevýdělečné činnosti“	8
2.4 Evidence způsobilých výdajů	9
2.5 Kooperace s třetími stranami – kolaborativní výzkum jako forma nepřímé podpory	10
2.6 Prvek odměňování duševní činnosti	12
2.7 Právní vztahy k výsledkům VaVal	12
3. SEDMÝ RÁMCOVÝ PROGRAM (FP7) JAKO VZOROVÉ PROSTŘEDÍ V&V PROJEKTŮ	14
3.1 Cíle FP7	15
3.2 Oblasti, do nichž projektové schéma směřuje	15
3.3 Dokumenty zásadní pro účast v projektech FP7	15
3.4 Klíčové smluvní vazby a vztahy v projektech FP7	15
3.4.1 Grantová dohoda – Grant Agreement (GA)	15
3.4.2 Konsorciální smlouva – Consortium Agreement (CA)	16
3.4.3 Smlouva o utajení (Confidentiality Agreement)	17
3.4.4 Prohlášení o společném zájmu/postupu (Letter of Intent)	17
3.4.5 Smlouva / prohlášení o společném postupu a porozumění (Memorandum of Understanding)	18
3.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví	18
3.5.1 Využití výsledků	19
4. PROGRAM COST – VÝZKUMNÉ KOOPERACE	19
4.1 Cíle programu	19
4.2 Zaměření - prioritní témata projektů programu COST	19
4.3 Dokumenty nezbytné ke vstupu do řešitelského týmu	20
4.3.1 Účastnické státy	20
4.3.2 Možní uznatelní žadatelé	20
4.3.3 Rozpočet a podmínky programu COST	20
4.3.4 Kritéria pro hodnocení návrhů projektů	20
5. KONTAKT II – KOOPERACE INSTITUCÍ ZAMĚŘENÝCH NA V&V	21
5.1 Cíle programu KONTAKT II	21
5.2 Zaměření programu KONTAKT II – popis, výstupy	21
5.3 KONTAKT II – Zásadní dokumenty limity programu	22
5.4 Omezení účasti – vhodné uchazeči	22
5.4.1 KONTAKT II – technická kritéria pro hodnocení/přijetí	22
5.4.2 Předpokládaný rozpočet	23
6. PROGRAM EUREKA II – PROSTŘEDÍ PRO APLIKOVANÝ VÝZKUM	23
6.1 Cíl programu	23
6.2 Zaměření - prioritní témata programu EUREKA II	23
6.3 Limity programu EUREKA II	23
6.3.1 Možní uchazeči v rámci projektů programu EUREKA	24
6.3.2 Další omezující podmínky a technická kritéria pro přijetí projektového námětu do programu EUREKA	24
6.3.3 EUREKA II - hodnocení	25
6.3.4 EUREKA II – předpokládaný rozpočet	25
7. INGO II – KOOPERACE NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ	25
7.1 Cíl programu INGO	25
7.2 Zaměření programu INGO II – předpokládané výstupy	26
7.3 Omezující podmínky programu INGO II – rozpočet a podmínky	26
7.3.1 Předpokládaný rozpočet programu INGO	27
8. PROGRAM HORIZON2020 – AKTUÁLNÍ VELKÉ KOOPERAČNÍ SCHÉMA PRO V&V V EU	27

8.1	Cíle programu	27
8.2	Zaměření – prioritní oblasti	27
8.2.1	<i>Budoucí a vznikající technologie [3.305 mil. €]</i>	28
8.2.2	<i>Program Marie Skłodowska-Curie</i>	28
8.2.3	<i>Technologické iniciativy</i>	29
8.3	Limitující dokumenty a smluvní partnerství	29
8.3.1	<i>Smlouvy</i>	29
8.3.2	<i>Smlouvy v přípravě a realizaci</i>	29
8.3.3	<i>PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ</i>	30
8.3.4	<i>Indikativní rozpočet H2020</i>	30
9.	PROGRAM GESHER – MOST – SPECIFICKÁ BILATERÁLNÍ KOOPERACE	31
9.1	Cíl programu	31
9.2	Zaměření - priority programu	31
9.3	Limitující podmínky – zásadní dokumenty	31
9.3.1	<i>Hodnocení návrhů / žádostí o podporu</i>	32
9.3.2	<i>Indikativní rozpočet programu</i>	33
10.	PROGRAM CEEPUS	33
10.1	Cíle programu	33
10.2	Smluvní vztahy	34
10.3	Popis projektu – současný stav	35
10.4	Definice, důležité informace a poznámky	35
11.	PROGRAM EUPRO II	38
11.1	Cíl programu EUPRO II	38
11.2	Termín vyhlášení, doba řešení projektu, název a sídla poskytovatele, kontaktní osoba	39
11.3	Požadavky na způsobilost	40
11.4	Kritéria hodnocení návrhů projektů	40
12.	VZOROVÝ KONTRAKT – NEZBYTNÉ PARAMETRY SMLUVNÍCH VZTAHŮ	41
13.	ZÁVĚR	59
14.	PŘÍLOHY	60
	Příloha č. 1	60
15.	CITACE	64

1. ÚVOD

V rámci projektu „Tvorba mezinárodního vědeckého týmu a zapojování do vědeckých sítí v oblasti nanotechnologií a nekonvenčního tváření“ byly připraveny přehledy základních legislativních limitů a požadavků, které jsou uplatňovány v několika různých evropských projektech. Výběr těchto projektů vycházel ze zaměření týmu a jeho budoucím možným kooperací. Pro základní přiblížení byly vybrány ilustrativní oblasti problematiky projektů sedmého rámcového programu podpory výzkumu a vývoje (FP7), dále pak projekty COST, KONTAKT, EUREKA, INGO, HORIZON2020, GESHER-MOST a CEEPUS, které byly předběžně v rámci záměrů týmu dohodnuty.

Základem růstu pro vědecké týmy je v současné době zcela nepochybně kooperace s dalšími kvalitními pracovišti a experty a zapojení do řešení nových problémových okruhů a náročných zadání. Tento směr rozvoje na jedné straně nabízí velký prostor pro odborný růst jednotlivců, ale i celých týmů a v současné době je jedním z nemnoha přístupů k podchycení dynamiky rozvoje současných vědních disciplín. Současně je však také třeba respektovat potřeby dlouhodobého rozvoje – tedy udržení kvalitních pracovníků v podporovaných týmech. Právě pro stabilizaci kvalitního týmu je nezbytná i podpora možností nejen se do projektů zapojit, ale také využívat výsledků svých výzkumných aktivit – tedy zejména práv v oblasti vzniklého duševního vlastnictví. Obě tyto součásti – jak sama realizace, tak využívání (a komerční uplatnění) výsledků těchto projektů – jsou limitovány mnoha právními uzancemi a pravidly, ale zejména smluvními vztahy.

Protože se jedná o problematiku relativně rozsáhlou a komplikovanou jednak přesahem národních legislativ a mnoha národních úprav, je pro jakýkoli vědecký tým značně zatěžující a v mnoha případech komplikuje vstupování do mezinárodních konsorcií nebo řešitelských týmů s mezinárodní účastí.

V tomto kursu bylo snahou nabídnout známé modely řešení, které se v projektech V&V objevují a s vysokou pravděpodobností i dále objevovat budou. Následující kapitoly ukazují možnosti řešení vztahů uvnitř řešitelských týmů, ale i mezi řešiteli a případnými cílovými uživateli výsledků – jak vědeckých, tak aplikovaných řešení.

Dále je třeba uvést, že se jedná o problematiku, která si jistě zaslouží pozornost nejen u projektů aplikovaných, ale i základního výzkumu. V žádném projektovém schématu totiž nelze vyloučit vznik řešení, které bude výhledově vysoce profitabilním a ekonomicky zajímavým – se značným ekonomickým potenciálem pro řešitelský tým. Současně je třeba mít na vědomí, že se jedná o problematiku s dynamickým vývojem a značně širokými mezemi a možnostmi pro různé účastníky. Nevhodně uzavřené smluvní vztahy tak mohou značně omezit nebo poškodit práva na budoucí výsledky společných projektů.

Současně je doplněna i ilustrace rozsahu a nezbytného pokrytí problematiky smlouvy s poskytovatelem ve vzorovém dokumentu (tzv. Modelový kontrakt doporučený EC) s vysvětleními terminologie a podstatných prvků smluvního vztahu (příloha 1).

Pro zvýšení přehledu v dané problematice v rámci kurzu byl rovněž připraven seznam základních norem českého národního prostředí, dalších předpisů České republiky se vztahem k výzkumu, vývoji a inovacím a Evropských právních předpisů, který z důvodů zvýšení rozsahu publikace bude připojen k publikaci na připravovaném portálu. Pro tento portál kolektiv autorů rovněž připravil další přílohy související s tématem kurzu.

V rámci kurzu „Legislativního rámce“ zde považujeme za neefektivní uvádět veškeré citace zákonných normy, které byly uvedeny a jejichž odkazy jsou v textu použity znovu v oddílu citace a jejich přehled je, jak bylo uvedeno výše součástí připravovaného portálu.

2. LEGISLATIVNÍ LIMITY ZÁSADNÍ PRO PŘÍPRAVU A REALIZACI AKTIVIT V RÁMCI EVROPSKÝCH PROJEKTŮ

Po diskusích řešitelského týmu jsme se rozhodli poskytnout základní přehled nejznámějších a obvykle i nejproblematictějších oblastí, kde může dojít k problémům či kolizím z pohledu legislativních omezení.

Je třeba zdůraznit, že národní legislativa ovlivňující zásadním způsobem výzkumné aktivity je v podstatných parametrech harmonizována, což minimalizuje případné kritické odlišnosti od evropských pravidel.

Z nejvýznamnějších problémových okruhů byly vybrány následující okruhy [1].

2.1 Získání „veřejné podpory“

Jedním z kritických parametrů je zachování rovného přístupu ke všem (ekonomickým) subjektům – firmám i výzkumným organizacím – a případného ovlivnění jejich ekonomické pozice na trhu.

Jako tzv. veřejná podpora bývá označováno poskytnutí finančních prostředků subjektu, který tím získává výhodu v tržním prostředí, kterou ohrožuje/znevýhodňuje konkurenceschopnost ostatních ekonomických subjektů (působících v daném oboru/odvětví/regionu) [2].

Podrobný výklad práva veřejné podpory je v kontextu výzkumných aktivit zásadní, neboť právo veřejné podpory je základním omezením nejen pro samotné poskytování podpory výzkumných a vývojových činností, ale současně i pro nakládání s hodnotami pořízenými z jejich podpory.

Posouzení veřejné podpory se opírá o čtyři základní znaky veřejné podpory definované v článku 87 odst. 1 SES (aby šlo o veřejnou podporu, musí být naplněny všechny čtyři):

- veřejná podpora je poskytována (členským) **státem** nebo ze **státních prostředků**;
- obsahem veřejné podpory je **poskytnutí výhody**, a to určitému podniku (podnikům) či odvětví výroby (a to finanční i jiné ekonomické);
- poskytnutím veřejné podpory dochází k **narušení či hrozbě narušení** soutěže (vykládáno široce);
- příslušná veřejná podpora **má dopad na obchod** mezi členskými státy ES (vykládáno široce, má se prakticky za to že existuje **téměř vždy** s výjimkou opatření lokální povahy).

Přestože se mohou tyto podmínky zdát vzdálené prostředí vysokých škol a výzkumných organizací, je třeba si uvědomit, že podnikem v tomto smyslu je i převážná většina vysokých škol a zřízených výzkumných organizací, protože zpravidla realizují i výdělečnou činnost, byť pouze doplňkově (např. smluvní výzkumná práce, specializovaná měření, ale třeba i provoz ubytovacích zařízení, menzy, pronájem nemovitostí a zařízení apod.).

Výjimkou je tzv. podpora „**de minimis**“, kde se jedná o kategorii tzv. **slučitelných podpor**, kdy **není žadatel zahrnut do:**

- „Na základě výjimky aplikované poskytovatelem; pro podporu VaVal je relevantní zejména Obecné nařízení o blokových výjimkách (upravuje výslovně podporu VaVal) a Nařízení de minimis pro podporu do 200.000,- resp. 500.000,- EUR za poslední tři roky na jednoho příjemce;
- Na základě notifikace Komisí

Současně je třeba si uvědomit, že existují i rizika přesažení daného objemu – tedy kumulace podpor.

Je zakázána nejen přímá podpora, ale také podpora **nepřímá** - situace, kdy příjemce podpory nepřímo podporuje třetí subjekty například tím, že:

- zadá **subdodávku na realizaci** podporované aktivity třetímu subjektu za **vyšší** než tržní cenu;
- prodá **výsledky** podpořené aktivity třetímu subjektu za nižší než **tržní cenu**¹;
- **neochrání** z podporované aktivity vzniklé duševní vlastnictví, v důsledku čehož dojde k obohacení těchto třetích subjektů atp.

Nepřímou podporou v oblasti výzkumu a vývoje tak mohou být např. situace v nedostatečně ošetřeném smluvním, případně kolaborativním výzkumu.

Pro zjednodušení uvedených pravidel a jednoznačnosti jejich výkladu je v tzv. rámci Společenství několik zjednodušujících pravidel, kde jsou vymezeny možnosti podpory výzkumných organizací (VO) **mimo režim veřejné podpory**, t.j. případy kdy vůbec není nutné zabývat se výjimkami ze zákazu veřejné podpory, což se vztahuje na převážnou většinu podpory výzkumných organizací v ČR.

Financování **mimo režim veřejné podpory** je tak upraven v bodu 3.1.1 Rámce Společenství jednak původcem – tedy formou/zaměřením podporu akceptující organizace:

- z definice se jedná o výzkumnou organizaci (vysoká škola, veřejná výzkumná instituce, atd.)
- hlavním účelem je výzkum vývoj a jeho šíření prostřednictvím transferu technologií, publikování a výuky
- veškerý zisk je reinvestován do hlavních činností
- zřizovatel nemá přednostní přístup k výsledkům VaV
- a současně - poskytnutí podpory do nevýdělečných aktivit nezakládá veřejnou podporu, pokud je příjemce výdělečné aktivity od nevýdělečných zcela jasně oddělil.

2.2 Definice výzkumné organizace

Byla snaha zajistit v příslušných pasážích „Rámce Společenství“ takovou definici výzkumných organizací, která by byla pro české subjekty bez rizik - v závislosti na výkladu by celá řada českých VO mohla ztratit statut VO dle Rámce Společenství. Kritickými místy byly zejména definice výzkumu a vývoje jako fakticky dominujícího cíle instituce (snahou bylo naopak definování výzkumu a vývoje jako jednoho z primárních neziskových cílů takové instituce; to však je ze základního pohledu na potenciální konkurenční organizace pravděpodobně nepřijatelné rozšíření). Současně byl požadavek na volnější výklad reinvestice zisku tedy, že tento zisk musí být reinvestován do kteréhokoliv primárního neziskového cíle takové instituce (tedy například i do vzdělávání – což je parametr výrazně snáze splnitelný). V tomto kontextu je třeba mít na paměti, že jediným subjektem oprávněným k **výkladu** Rámce Společenství je Komise.

Pro přesnou definici je vhodné citovat:

Čl. 2. 2. písm. d) Rámce Společenství:

¹ V tomto kontextu je třeba zmínit i nezbytnost řádně ocenit výsledek výzkumného úsilí, které vzniká ve výzkumných projektech! Pokud by bylo vzniklé duševní vlastnictví oceněno výrazně pod svou tržní hodnotou, pak existuje riziko této formy – nepřímé podpory.

„výzkumnou organizací“ se rozumí určitý subjekt, např. vysoká škola nebo výzkumný ústav, **bez ohledu na právní formu** (subjekt zřízený podle veřejného nebo soukromého práva) nebo způsob financování, jehož **hlavním účelem** je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií; **veškerý zisk je zpětně investován** do těchto činností nebo šíření jejich výsledků nebo do výuky; podniky, které mohou uplatňovat vliv na takovýto subjekt, např. jako podílníci nebo členové, nemají žádný přednostní přístup k výzkumným kapacitám tohoto subjektu nebo k výsledkům výzkumu vytvořeným tímto subjektem“

resp. další zásadní paragraf - cit:

§ 2 odst. 2 písm. d) Zákoníku práce [3].

„výzkumnou organizací (je) právnická osoba, organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, **zabývající se výzkumem a vývojem**, jejímž **hlavním účelem** je provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo vývoj a šířit jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií; jde-li o územní samosprávný celek, ustanovení o hlavním účelu výzkumné organizace se vztahuje na jeho organizační složku, která **zisk zpětně investuje** do činností podle bodu 1, k jejímž výzkumným kapacitám nebo výsledkům podle písmene k) nemají přednostní přístup subjekty provádějící ekonomickou činnost spočívající v nabídce zboží nebo služeb, které by na ni mohly uplatňovat vliv,“

V rozsáhlém a do jisté míry „vzorovém“ a pečlivě rozpracovaném dokumentu pro OP VaVpl byly zahrnuty následující definice (příručka pro žadatele, podmínky programu):

- „1) hlavním účelem je a) provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj; b) šířit výsledky činností uvedených pod písm. a) prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií; (dále též „činnosti ve VaV a související“)
- 2) prostředky ze zisku **reinvestuje do činností** uvedených v podmínce 1;
- 3) podniky (jakožto subjekty vykonávající hospodářské aktivity), které mohou uplatňovat vliv na takovýto subjekt, např. jako podílníci nebo členové, **nemají žádný přednostní přístup** k výzkumné infrastruktuře tohoto subjektu, nebo k výsledkům vytvořeným tímto subjektem;
- 4) hospodářské a nehospodářské činnosti jsou v rámci subjektu **účetně odděleny** a nedochází k financování hospodářských činností z činností nehospodářských (včetně povinnosti využít zisk z nehospodářských činností pouze k těmto činnostem)“.

Příručka OP VaVpl pak dále stanovovala, že u veřejné a státní vysoké školy provádějící výzkum a vývoj a veřejné výzkumné instituce se má za to, že je výzkumnou institucí způsobilou účastnit se OP VaVpl. Dále, že tyto subjekty nemusí prokazovat splnění podmínek dle článku 2.10. Je otázkou, zda toto platí pouze z hlediska posouzení vhodnosti žadatele, či zda nebude bez ohledu na tuto výjimku nutné prokazovat naplnění znaků výzkumné instituce po celou dobu přijímání dotace.

U dalšího programu, který může sloužit jako vzor pro legislativní úpravy a korekce [4] je pak následující definice:

Článek 2 odst. 7) N 1906/2006 (7RP):

„výzkumnou organizací“ se rozumí právní subjekt založený jako nezisková organizace, pro kterou je provádění výzkumu nebo technologického rozvoje jeden z jejích hlavních cílů“.

Tyto úpravy dané oblasti je možné považovat za kompatibilní, definice obsažená v příručce a návodných dokumentech pro OP VaVpl víceméně kopíruje definici obsaženou v Rámci Společenství, definice v 7.RP je volnější a může mít i určitý interpretační význam pro výklad této

definice v Rámci Společenství. Ve vztahu k Rámci Společenství by zřejmě bylo možné dovodit, že požadavek na hlavní účel není uzavřený, tj. instituce může mít i další hlavní účel mimo oblast VaV, například činnosti dobročinné a humanitární, činnosti v oblasti umění a kultury obecně atp. [5]

Režim financování specificky přípustný pro výzkumné organizace byl připuštěn za jednoznačně stanovených podmínek stanovených Rámcem Společenství.

V praxi tak bude i v mezinárodních kooperacích třeba vyřešit otázku, zda příjemce dotace je nebo není výzkumnou organizací ve smyslu Rámce Společenství. Subjekt se statutem výzkumné organizace požívá v jednotlivých programech podpory výzkumu a vývoje zpravidla výhodnější postavení, nebo je dokonce výlučným příjemcem určitého typu podpory nebo podpor. V rámci žádosti o podporu a následně i v průběhu projektu vzniká nutnost prokázat status výzkumné organizace, a to zpravidla předložením vnitřního předpisu.

Přestože definice výzkumné organizace se vztahují spíše k faktickému stavu, lze s ohledem na nutnost dokládat existenci podmínek pro přiznání statutu výzkumné organizace dle Rámce Společenství důrazně doporučit, aby jednotlivá ustanovení základních předpisů VŠ a VVI byla s touto definicí v souladu (a nejlépe v jednotlivostech přímo deklarovala soulad dané problematiky s příslušným ustanovením Rámce Společenství).

2.3 Problematika „nevýdělečné činnosti“

Termín nevýdělečné činnosti není přesným terminologickým prvkem a jeho vymezení není exaktní. Přesto je pro mnoho kooperačních dokumentů často používán a jeho chápání je celkem intuitivně zřejmé, ale o to více se může v daném chápání objevovat odlišnost v různých prostředích. Otázka výdělku (tedy zisku) není v tomto kontextu rozhodující. Jedná se zásadně o to, zda se jedná o tzv. **ekonomické činnosti**, tedy činnosti představující **nabídku zboží a služeb na trhu** bez ohledu na to, zda jsou ve svém výsledku ztrátové či ziskové. Takové činnosti nutno oddělit od činností „nevýdělečných“, tedy činností „nehospodářských“, které pojmově nepředstavují nabídku na „ekonomickém trhu“.

Termín a výklad „**nehospodářských činností**“ upřesňují např.: Rámec Společenství (čl. 2.2 Rámce Společenství – Definice, čl. 3.1.1), pro 7.RP je to čl. 31 odst. 1 N 1906/2006, zajímavé srovnání národního chápání je v definici pro OPVVI (čl. 2.10.1. odst. 4) Příručky OP VaVpl, Příloha č. 4 k Příručce OP VaVpl).

Z definic lze uvést např. Čl. 3.1.1. Rámce Společenství: „Pokud stejný subjekt provádí jak činnosti hospodářské, tak i nehospodářské povahy, financování z veřejných zdrojů nebude s cílem dvojího financování spadat pod čl. 87 odst. 1 Smlouvy o ES, lze-li **jasně oddělit** oba uvedené **typy hospodářské činnosti**, jakož i **příslušné náklady** a financování (pozn. Ekonomické činnosti spočívající v konkrétním výzkumu prováděném na objednávku průmyslového subjektu cestou pronájmu výzkumných infrastruktur a poskytování poradenských služeb‘.). Důkaz, že tyto náklady byly správně přiděleny, může být podán předložením ročních finančních výkazů univerzit a výzkumných organizací.“

K otázce **spin-offů** toto ustanovení dále stanoví: „Komise má dále za to, že činnosti sloužící převodu technologií (poskytování licencí, odstředivé vytváření (spin-off) dalších forem managementu znalostí vytvořených výzkumnou organizací) **mají nehospodářskou povahu**, jestliže jsou vnitřní povahy a veškeré příjmy z těchto činností jsou **reinvestovány do primárních činností** daných výzkumných organizací“.

„Příjemce vede v souladu se zákonem o účetnictví [6] pro každý projekt, pro poskytnutou institucionální podporu a pro další činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích podporované z veřejných prostředků podle § 3 odst. 2 a 3 oddělenou evidenci o vynaložených výdajích nebo

nákladech a v rámci této evidence sleduje výdaje nebo náklady hrazené z podpory. Způsob této evidence stanoví na základě zákona o účetnictví příjemce“.

Porovnání z národních zdrojů – např. příručky pro žadatele OP VaVpl [7]:

„hospodářské a nehospodářské činnosti jsou v rámci subjektu účetně odděleny a nedochází k financování hospodářských činností z činností nehospodářských (včetně povinnosti využít zisk z nehospodářských činností pouze k těmto činnostem).“

Podstatným a jednoznačně stanoveným prvkem je i článek 31 odst. 1. N 1906/2006:

„Finanční **příspěvek Společenství** k náhradě způsobilých nákladů **nesmí vést k zisku**“ (míněno pochopitelně ve smyslu výše uvedených „hospodářských činností“).

Ačkoliv jednotlivé úpravy kladou různý důraz na výslovné vyjádření požadavku oddělení výdělečné činnosti, vyplývá tento požadavek v obecné rovině ze všech relevantních dokumentů.

U většiny programů podporujících výzkumné a vývojové činnosti s podporou z veřejných zdrojů platí, že dotace může směřovat **pouze do nehospodářských činností** subjektu. Běžně se v činnostech výzkumných institucí vykonávají vedle hlavních činností i další činnosti, které jsou výdělečné povahy. Např. smluvní výzkum, speciální měření, vzdělávací činnost za úplatu, poskytování služeb atd. Prostředky z dotací z veřejných zdrojů se tak musí jednoznačně oddělit od možnosti použití ve prospěch těchto výdělečných činností. Je proto povinností žadatele zavést mechanismy pro úplně a transparentně oddělené sledování výdělečných a nevýdělečných činností.

Tento problém je třeba řešit i u subjektů **zakládaných výzkumnými institucemi** za účelem transferu znalostí, tzv. spin-off subjektů, zejména fungují-li zároveň na výdělečné bázi.

Protože se nejedná pouze o přímé, ale i **zprostředkované efekty**, je třeba oddělené sledování výdělečných činností zajistit i při např. společného využívání infrastruktury s hospodářsky pracujícími složkami, závislými podniky.

Rizika spojená s nedostatečným účetním oddělením výdělečných činností jsou:

- neúspěch projektové žádosti/nemožnost zapojit se jako žadatel/partner do konkrétního programu podpory VaV – účetní oddělení výdělečných činností bývá základní podmínkou způsobilosti stát se příjemcem dotace v rámci většiny programů (v této fázi zpravidla postačí deklarace odděleného účtování ve vnitřním předpise)
- ekonomická nevýhoda – problém s uplatněním způsobilých výdajů (zde již záleží na tom, jak je fakticky oddělené sledování implementováno)
- v případě následného zjištění o nepřímé podpoře výdělečných aktivit v důsledku nedostatečného účetního oddělení výdělečných aktivit může dojít i k nucenému vracení podpory a případně i k dalšímu administrativnímu postihu (nesrovnalosti) [5].

2.4 Evidence způsobilých výdajů

Přes notorickou známost problematiky uznatelných výdajů je tato problematika bezpochyby jednou ze stěžejních podmínek každého projektu podporovaného z veřejných zdrojů. Pravidla prakticky vždy zahrnují princip účelnosti vynaložených prostředků – tedy výdaje musí být prokazatelně vynaloženy na stanovený účel.

Souběžně je všeobecnou podmínkou i zákaz souběhu financování jednoho výdaje z více zdrojů. Každá výzkumná instituce již má řadu zkušeností s analytickou účetní evidencí, což umožňuje efektivně rozpočtovat, sledovat, vykazovat a dokládat způsobilé výdaje specifického projektu. Je třeba si v úvodu každého projektu zajistit, aby byla analytická účetní sestava

přístupná ke kontrole a to i v delším horizontu (obvykle po dobu nejméně 5 – někdy 10 let po ukončení projektových prací).

2.5 Kooperace s třetími stranami – kolaborativní výzkum jako forma nepřímé podpory

Další rovinou sledování výdělečných činností je problematika smluvního a kolaborativního výzkumu. Tento problém má dvě roviny řešení. Při vstupu do projektu obvykle postačuje deklarace ve vnitřním předpise o oddělení účetnictví, následně je však nezbytné zajistit i faktické prostředky odděleného sledování výdělečných a nevýdělečných činností, což dle dosavadních zkušeností představuje významný problém zejména v případě různých typů nepřímých výdajů. Tento problémový okruh se týká oblasti spolupráce VŠ a VVI s třetími osobami – podnikatelskými subjekty a omezeními vyplývajících ze zákazu tzv. nepřímé veřejné podpory. Tento problémový okruh se do značné míry prolíná s níže popsáním problémovým okruhem úpravy duševního vlastnictví [8].

V legislativních opatřeních je řešeno např. v Rámci Společenství (čl. 3.2.1 a čl. 3.2.2), v pravidlech pro 7.RP v čl. II. 7 Grant Agreement (zásady pro subkontrakty) a čl. II. 14.2 (způsobilé náklady třetích stran). V národním prostředí lze opět uvést vzor programu OP VaVpl (čl. 2.10 Příručky) [1].

Dle Rámce společenství (cit.): "Tento bod se týká situace, v níž je projekt prováděn výzkumnou organizací pro určitý podnik. Výzkumná organizace jednající jako příkazník poskytuje službu podniku jednajícímu jako příkazce v situacích, kdy (i) příkazník obdrží úměrnou úplatu za svou službu a (ii) příkazce určí podmínky této služby. Příkazce obvykle vlastní výsledky projektu a nese riziko neúspěchu. Pokud výzkumná organizace provádí takovou zakázku, není obvykle prostřednictvím výzkumné organizace postoupena podniku žádná veřejná podpora, je-li splněna jedna z těchto podmínek:

1. výzkumná organizace poskytuje službu za tržní cenu nebo,
2. neexistuje-li tržní cena, výzkumná organizace poskytuje službu za cenu, která zahrnuje plně náklady a přiměřený zisk." (i když výše přiměřeného zisku není v předpisech VaVal jednoznačně stanovena, bylo by možno vycházet z analogického použití úpravy v jiných oborech veřejné podpory, kde přípustná míra zisku představuje 10-15 %).

Definice pro kolaborativní výzkum (Rámec Společenství):

„V případě projektu prováděného „ve spolupráci“ se na návrhu projektu podílejí, k jeho provedení přispívají a riziko a výsledek projektu sdílejí nejméně dva partneři. V případě projektů prováděných „ve spolupráci společně podniky a výzkumnými organizacemi“ Komise předpokládá, že prostřednictvím výzkumné organizace není průmyslovému partneru poskytnuta žádná nepřímá veřejná podpora díky příznivým podmínkám spolupráce, pokud je splněna jedna z těchto podmínek:

1. zúčastněné podniky hradí plně náklady projektu,
2. výsledky, které nemají za následek vznik práv k duševnímu vlastnictví, mohou být obecně šířeny a případná práva k duševnímu vlastnictví s ohledem na výsledky VaVal náleží plně výzkumné organizaci, (pozn.: „Plné přidělení“ znamená, že výzkumná organizace požívá plných hospodářských výhod těchto práv tím, že si k nim ponechá plné dispoziční právo, zejména vlastnické právo a právo poskytnout licence. Tyto podmínky mohou být uděleny i v případě, že se daná organizace rozhodne uzavřít další smlouvy týkající se těchto práv včetně poskytnutí příslušných licencí partnerovi spolupráce.)“ (pozn. II: „Úplata odpovídající tržní ceně za práva k duševnímu vlastnictví“ znamená získání plného hospodářského užitku z těchto práv. V souladu s obecnými zásadami státních podpor a s uvážením obtíží logicky vyplývajících z daného předmětu objektivně určit tržní cenu práv k duševnímu vlastnictví

bude Komise považovat tuto podmínku za splněnou, jestliže výzkumná organizace jakožto prodávající bude v okamžiku uzavření smlouvy jednat tak, aby získala co nejvyšší možnou protihodnotu.“

3. výzkumná organizace obdrží od zúčastněných podniků náhradu rovnající se tržní ceně práv k duševnímu vlastnictví, která plynou z činnosti výzkumné organizace v souvislosti s projektem a která se převedou na zúčastněné podniky. Případný příspěvek zúčastněných podniků na náklady výzkumné organizace se od této náhrady odečte.“

V rámci 7.RP například čl. II. 7 odst. 2) poslední věta pro Grant Agreements:

“Všechny subdodávky, jejichž náklady se uplatňují jako způsobilé náklady, musí být zadány podle zásady **hospodárnosti** (nejlepší poměr cena-kvalita), **průhlednosti a rovného zacházení**. Smlouvy o subdodávkách uzavřené na základě rámcových smluv uzavřených mezi příjemcem a subdodavatelem před začátkem projektu v souladu s obvyklými zásadami řízení příjemce mohou být také schváleny.“

Úprava dané problematiky – tedy **kooperace s podnikatelským sektorem** je upravena různě. Základními principy však zůstávají shodné – je třeba definovat podmínky zejména vlastnické v následujících bodech:

- smluvní a kolaborativní výzkum (tedy spolupráce na samotném předmětu výzkumu/vývoje);
- problematika partnerství výzkumných institucí (rovněž kooperace na výzkumných aktivitách přímo) a jiné formy spolupráce s třetími osobami;
- subdodávky, zadávání zakázek (tedy v oblasti nikoli uvnitř výzkumných procesů – mimo tzv. „Principal research activities“);

Dle analýzy platí, že přestože obecně je spolupráce výzkumných institucí a soukromého sektoru vnímána pozitivně (spolupráce na VaVal), nebo jako nezbytnost (subdodávky, zadávání zakázek), je zároveň kladen důraz na zamezení možných negativních důsledků, zejména **nepřímé neslučitelné veřejné podpory**. Veškeré relevantní dokumenty proto ve vztahu k tomuto tématu zdůrazňují několik základních principů této spolupráce:

- **princip tržní** – zásada hospodárnosti (tj. spolupráce s podnikatelským sektorem za tržní ceny, nebo ceny pokrývající náklady s přidáním přiměřeného zisku, uplatňování principů transparentnosti a nenarušování soutěže, tj. řádná výběrová řízení na zakázky, atd.)
- **princip ochrany duševního vlastnictví** (tj. povinnost ochrany duševního vlastnictví vzniklého z projektů podporovaných z veřejných prostředků, duševní vlastnictví zůstává výzkumné instituci, ledaže jsou náklady výzkumu plně hrazeny podnikatelským subjektem atd.)
- **princip diseminace** (volné využití a šíření výsledků VaVal financovaného z veřejných zdrojů, zejména 7.RP)
- **princip publicity** (publicita podpory z veřejných prostředků u spolupráce na projektech podporovaných z veřejných zdrojů – obchodní listiny, faktury opatřené logy atd.).

Uvedené principy mají zabránit přelévání prostředků určených pro podporu výzkumných a vývojových aktivit do podpory subjektů realizujících zisk komerčním způsobem. Tato rizika spočívají zejména v možném **bezkonkurenčním nabytí** duševního vlastnictví, výhodnějším pořízení výsledků výzkumných a vývojových prací, **snazším přístupem k zakázkám** za nižší než tržní ceny apod.

Z pohledu vysoké školy to znamená, že **výběr** partnera či jiné spolupracující osoby **je limitován**, neboť taková třetí osoba by měla v zásadě vždy naplnit veškeré podmínky a standardy kladené na příjemce dotace (žadatele). Z tohoto důvodu je třeba zohlednit, zda příslušná třetí osoba naplňuje podmínky konkrétního programu podpory.

Případné nezohlednění principů spolupráce při společných nebo kooperačních vztazích s podnikatelskými subjekty je relativně značně riskantní. Porušení mohou vést buď k nemožnosti uplatnění vynaložených výdajů nebo požadavku poskytovatele na vrácení podpory nebo její části, případně administrativnímu postihu.

2.6 Prvek odměňování duševní činnosti

Tento problém je v mnoha ohledech základem pro jakékoli výzkumné činnosti a jejich další rozvíjení, protože by měl být motorem motivace výzkumných pracovníků nebo přinejmenším jedním z hnacích prvků výzkumné práce. Z definic lze nabídnout zajímavé odkazy ze zákonných norem:

„Zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky. Podrobnosti stanoví zákon.“ (Listina základních práv a svobod - Hlava IV., čl. 28 - hospodářská, sociální a kulturní práva)

odst. 1: „ Za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty přísluší všem zaměstnancům u zaměstnavatele stejná mzda, plat nebo odměna z dohody.“

odst. 2: „ Stejnou práci nebo práci stejné hodnoty se rozumí práce stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných pracovních podmínkách, při stejné nebo srovnatelné pracovní výkonnosti a výsledcích práce.“ (§ 110 zákona č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákoník práce).

Některé specifické úpravy programů typu Marie Curie, nebo specifických „Fellowships“ stanovuje fixní výše odměn vědeckých pracovníků. Ty pak bývají značně odlišné od odměn podobnými úkoly pověřených kolegů (z pohledu zákoníku práce odpovídající práce). Je zde obsažen zásadní rozpor mezi požadavkem na rovné zacházení vyjádřeným Listinou základních práv a svobod, § 110 zákoníku práce a požadavky fixních výší odměn vědeckého pracovníka na základě specifických podmínek různých programů. Tento problém není dosud nikde uspokojivým způsobem definitivně vyřešen.

2.7 Právní vztahy k výsledkům VaV

V různých právních dokumentech jsou následující významné oblasti, které vztah k výsledkům vytvořené duševní činnosti řeší. Např. čl. 3.2.1 Rámce Společenství [1]: (smluvní výzkum):

„Tento bod se týká situace, v níž je projekt prováděn výzkumnou organizací pro určitý podnik. Výzkumná organizace jednající jako příkazník poskytuje službu podniku jednajícímu jako příkazce v situacích, kdy (i) příkazník obdrží úměrnou úplatu za svou službu a (ii) příkazce určí podmínky této služby. Příkazce obvykle vlastní výsledky projektu a nese riziko neúspěchu. Pokud výzkumná organizace provádí takovou zakázku, není obvykle prostřednictvím výzkumné organizace postoupena podniku žádná veřejná podpora, je-li splněna jedna z těchto podmínek:

1. výzkumná organizace poskytuje službu za tržní cenu nebo,
2. neexistuje-li tržní cena, výzkumná organizace poskytuje službu za cenu, která zahrnuje plně náklady a přiměřený zisk.“

(i když výše přiměřeného zisku není v předpisech VaV jednoznačně stanovena, bylo by možno vycházet z analogického použití úpravy v jiných oborech veřejné podpory, kde přípustná míra zisku představuje 10-15 %).

Ve čl. 3.2.2 Rámce Společenství (kolaborativní výzkum) je uvedeno:

„V případě projektu prováděného ‚ve spolupráci‘ se na návrhu projektu **podílejí**, k jeho provedení přispívají a riziko a výsledek projektu sdílejí nejméně dva partneři. V případě projektů prováděných ‚ve spolupráci společně podniky a výzkumnými organizacemi‘ Komise předpokládá, že prostřednictvím výzkumné organizace není průmyslovému partneru poskytnuta žádná nepřímá veřejná podpora díky příznivým podmínkám spolupráce, pokud je splněna jedna z těchto podmínek:

1. zúčastněné podniky hradí plně náklady projektu,
2. výsledky, které **nemají** za následek vznik práv k duševnímu vlastnictví, mohou být obecně šířeny a případná práva k duševnímu vlastnictví s ohledem na výsledky VaV náležejí plně výzkumné organizaci, (‚Plné přidělení‘ ve smyslu tohoto ustanovení znamená, že výzkumná organizace požívá plných hospodářských výhod těchto práv tím, že si k nim ponechá plné dispoziční právo, zejména vlastnické právo a právo poskytnout licence. Tyto podmínky mohou být uděleny i v případě, že se daná organizace rozhodne uzavřít další smlouvy týkající se těchto práv včetně poskytnutí příslušných licencí partnerovi spolupráce. **‚Úplata odpovídající tržní ceně za práva k duševnímu vlastnictví‘** znamená získání **plného hospodářského užitku** z těchto práv. V souladu s obecnými zásadami státních podpor a s uvážení obtíží logicky vyplývajících z daného předmětu objektivně určit tržní cenu práv k duševnímu vlastnictví bude Komise považovat tuto podmínku za splněnou, jestliže výzkumná organizace jakožto prodávající bude v okamžiku uzavření smlouvy jednat tak, aby získala co nejvyšší možnou protihodnotu.)“
3. výzkumná organizace obdrží od zúčastněných podniků náhradu rovnající se tržní ceně práv k duševnímu vlastnictví, která plynou z činnosti výzkumné organizace v souvislosti s projektem a která se převedou na zúčastněné podniky. Případný příspěvek zúčastněných podniků na náklady výzkumné organizace se od této náhrady odečte.“

V národních dokumentech - § 9 odst. 1 písm. k) zákoníku práce [3] je předmětem úpravy vztahů mezi poskytovatelem a příjemcem mimo jiné:

„způsob kontroly řešení projektu, včetně kontroly využití poskytnuté podpory a kontroly využití výsledků“, dále dle § 16 odst 3) Zákoníku práce: **„Práva k výsledkům činnosti ve výzkumu, vývoji a inovacích, která není veřejnou zakázkou, patří příjemci. Příjemce, který není fyzickou osobou, upraví způsob nakládání s výsledky svým vnitřním předpisem.“**

Případně dle § 16 odst 4) Zákoníku práce: ‚Pro využití výsledků‘, s výjimkou ustanovení podle odstavců 1 a 2, platí, že v případě:

- a) výsledku plně financovaného z veřejných prostředků je příjemce povinen zpřístupnit výsledky za stejných podmínek, **stanovených ve smlouvě o využití výsledků**, všem zájemcům o jejich využití, pokud předpisy Evropských společenství nestanoví jinak, (odkaz na články 32 až 38 Smlouvy o založení Evropského společenství, v platném znění; a článek 9 Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací - uveřejněn v Úředním věstníku dne 30. 12. 2006 pod č. 2006/C 323/01).
- b) výsledku financovaného z veřejných prostředků ve výši přesahující 50 % a nižší než 100 % výše nákladů projektu je příjemce povinen za podmínek stanovených ve smlouvě o využití výsledků přednostně poskytnout výsledky těm subjektům, které se na podpoře z neveřejných zdrojů podílely,
- c) výsledku podílově financovaného z veřejných prostředků ve výši dosahující 50 % nebo méně nákladů projektu musí být součástí smlouvy o využití výsledků dohoda o způsobu a

termínech využití výsledků s těmi subjekty, které se na podpoře z neveřejných zdrojů podílely,

- d) nevyužití výsledků podílově financovaného z veřejných a z jiných prostředků způsobem a v době stanovené ve smlouvě o využití výsledků je příjemce povinen poskytnout dosažené výsledky k využití za nediskriminujících podmínek za tržní cenu všem zájemcům.“

Pro 7.RP byla základem úpravy vztahů v oblasti duševního vlastnictví kap. III N 1906/2006 (tj. čl 39-51), tyto základní principy jsou dále rozvedeny v dokumentu „Guide to Intellectual Property Rules for FP7 projects“ (dále praktické komentáře v kapitole č. 3 tohoto dokumentu).

Právní vztahy k produktům výzkumu a vývoje se v jednotlivých relevantních dokumentech celkem významně odlišují; v jednotlivých úpravách lze nalézt určité styčné body a společné principy, které je vhodné řešit obecně pro celou výzkumnou instituci formou vnitřního předpisu. V konkrétních případech je však nezbytné docházet k řešení nakládání s výsledky výzkumné a vývojové práce v různých programech podle jednotlivých smluvních vztahů – od grantových, partnerských, příp. konsorciálních.

Je třeba zachovávat základní principy (analýza [5]):

- **princip (povinné) ochrany**, tj. pravidla, jejichž cílem je zpravidla zamezit přelévání znalostí vytvořených za přispění podpory z veřejných prostředků do podnikatelské sféry (jako jedné z forem nepřímé veřejné podpory)
- pravidla pro **rozdělení výsledků** VaVal (pravidla pro konsorciální, partnerskou spolupráci, pro smluvní a kolaborativní výzkum, která stanoví základní principy pro rozdělení práv z duševního vlastnictví mezi jednotlivé spolupracující subjekty, opět v návaznosti na problematiku nepřímé veřejné podpory)
- princip **diseminace** (tedy pravidla pro šíření výsledků VaVal, vycházející ze základní teze, že pokud má být VaVal podporován z veřejných zdrojů za účelem vědeckého pokroku, je nezbytné zajistit šíření (publikaci) takových výsledků VaVal).

Je vhodné i v tomto případě řešení a případné sporné situace krýt **ustanovením vnitřních předpisů** (např. zapracováním aspektů ochrany duševního vlastnictví do vzorových smluv a jiných dokumentů). Současně je třeba věnovat pozornost smluvním vztahům ve fázi uzavírání konkrétní formy spolupráce a následné realizace.

Případné nedostatečné řešení této problematiky na úrovni vnitřního opatření, smluvního dokumentu (partnerství, konsorcium), může mít v některých projektových výzvách vliv na posouzení žádosti o podporu – neexistence nebo nedostatečnost může žádost úplně vyloučit. Z ustanovení § 16 odst. 3. zákoníku práce lze navíc dovodit povinnost přijmout vnitřní předpis ukládající nakládání s výsledky výzkumné z vývojové práce.

3. SEDMÝ RÁMCOVÝ PROGRAM (FP7) JAKO VZOROVÉ PROSTŘEDÍ V&V PROJEKTŮ

Cílem této kapitoly je poskytnout přiblížení a orientaci v základních legislativních omezeních a nezbytných vazbách, které zásadním způsobem ovlivňují nejen přípravu mezinárodních projektů zaměřených do V&V, ale zcela zásadně i jeho výsledky. FP7 je v době zpracování (a předpokládaného dalšího užití tohoto dokumentu) prakticky již minulostí (ukončení s rokem 2013, jen dílčí přesahy). Přesto je jeho propracovanost, zkušenosti s jeho provozem, šíří jeho problematiky a relativně dobrou úspěšností základem pro další projektová schémata, která mnohá systémová a legislativní omezení/optimalizace využívají. Považujeme proto exkurzi po základních stavebních kamenech tohoto projektu za cennou ukázkou komplexního ošetření vztahů a vazeb mezi subjekty v projektech V&V [4,9,10,11].

3.1 Cíle FP7

FP7 je klíčovým programovým projektem, který se zaměřuje na systematické posílení výzkumu, vzdělávání a inovačního hnutí. Není novým projektovým schématem, navazuje na minulé (FP6 – FP5). Oproti nim pracuje s vyšším rozpočtem, má užší témata prioritních oblastí, koncentruje investice do tzv. „znalostních regionů“. Je obdobně jako jeho předchůdci řízen „Evropskou radou pro výzkum“.

Stálým požadavkem je princip sdružování kvalitních partnerů, současně musí projekty vykazovat přeshraniční efekty, Evropskou přidanou hodnotu, jasnou a otevřenou koordinaci pracujících konsorcií.

Oproti předchozím se objevují jen drobné změny v nomenklatuře a to zejména tam, kde docházelo k neurčitostem a různým výkladům - např. knowledge / foreground; pre-existing know-how / background.

V principu jsou cíle prakticky obdobné, projevuje se vyšší důraz na řešení otázek kolem IPR.

3.2 Oblasti, do nichž projektové schéma směřuje

V rámci FP7 byla vytvořena a dodržována struktura tématických bloků, které kontrolovaly a řešily dílčí oblasti. Tyto sekce projektového schématu FP7 byly rozčleněny na:

1. Spolupráce – Cooperation
2. Myšlenky – Ideas
3. Lidé – People
4. Kapacity – Capacities
5. JRC
6. Euratom

3.3 Dokumenty zásadní pro účast v projektech FP7

Ze standardních právních předpisů, které jsou shrnuty v Příloze č. 1 je na místě zdůraznit následující klíčové dokumenty [9]):

- Rozhodnutí EP a Rady 1982/2006/EC o 7.RP – (Decision No. 1982/2006/EC)
- Nařízení 1906/2006 – Pravidla účasti (Evropská společenství) – (Rules for Participation)
- Nařízení 1908/2006 - Pravidla účasti (Euratom) – (Rules for Participation)

3.4 Klíčové smluvní vazby a vztahy v projektech FP7

Pro možnost kontroly a efektivní řízení projektů uvnitř programu byla v FP7 připravena řada vzorových smluvních norem, které jsou pro účast v programu vyžadovány jako nezbytné, příp. dokonce povinné. Pro realizační fázi jsou zásadní a významné následující dohody.

3.4.1 Grantová dohoda – Grant Agreement (GA)

Povinná dohoda musí být uzavřena vždy. Zpracovávána je obvykle v anglickém jazyce, ale variantně lze volit jakýkoli členský jazyk s oficiálním překladem. Pro další období a projektová schémata je a bude s vysokou pravděpodobností vyžadována podobná forma smluvního vztahu; nebyla nalezena lepší alternativa.

Smluvními stranami jsou na jedné straně účastníci projektu na straně druhé Evropská komise.

Cílem je nastavit zásadní pravidla vztahu mezi řešiteli a poskytovatelem prostředků k řešení (Komisí)

Obsahovat musí závazný hlavní text a povinné přílohy dle vzorů (Annex) odvozené z vzorových dokumentů - odpovídají druhu výzvy dle typu např. Spolupráce; Myšlenky; Lidé

Povinné přílohy (Annexes):

- I. Popis práce
- II. Všeobecné podmínky
- III. Zvláštní podmínky
- IV. Kooperační dohoda s dalšími řešiteli
- V. Žádost o přistoupení dalších partnerů
- VI. Finanční výkaz
- VII. „terms of reference“
- VIII. Prioritní je dle čl. 7 (zvláštní ustanovení) GA -> III. -> II. -> I.

Změny tohoto smluvního vztahu jsou možné, je však třeba tyto změny realizovat na základě písemné žádosti – možno z obou stran (řešitelské konsorcium / komise)

Za konsorcium jedná koordinátor.

Lhůta 45 dní na schválení/odmítnutí žádosti o změnu GA (není-li odpovězeno do lhůty, považuje se za zamítnuté – s výjimkou přistoupení nového příjemce – v tomto speciálním případě po uplynutí schváleno)

Příklady takovýchto změn:

- Ukončení účasti příjemce v konsorciu z požadavku Komise – je možná – existují zde závazná pravidla pro navrácení částky poskytnuté tomuto příjemci!
- Ukončení celé dohody. Je možné ze závažných důvodů např. neplnění plánu prací, nepřistoupení profilového partnera, ohrožení dosažení výsledků, zpochybnění možnosti využití získaných znalostí. Obvykle musí konsorcium vrátit finanční příspěvek snížený o uznatelné náklady, které vznikly do doby ukončení projektu (to neplatí pokud nepřistoupí ke GA subjekty, které měly přistoupit)

3.4.2 Konsorciální smlouva – Consortium Agreement (CA)

Klíčovým smluvním vztahem uvnitř konsorcia řešitelů je konsorciální smlouva (CA). Je velmi vhodné tuto smlouvu v řešení projektu jako spoluřešitel vyžadovat; zabrání se tak mnoha případným problémům v budoucích střetech uvnitř konsorcia. Uzavírá se ve většině případů je více méně nutností pro koordinaci (není však považována za nutnou součást projektu; nicméně každý kvalitní koordinátor tento dokument připravuje – ať již detailnější nebo jednodušší verzi).

Smluvními stranami jsou účastníci projektu (příjemci - spolupříjemci) navzájem.

Tento dokument musí být v souladu s GA!

Cílem je definovat řádně a bez nejasností vztahy mezi spolupříjemci.

Obsahem mohou být různě upravené verze smluv, **neexistuje závazný vzor**. Jedná se o relativně složitý formát smlouvy (může být různý a zdaleka nikoli zanedbatelný počet účastníků a rozdílných právních prostředí a zvyklostí!). Proto je k dispozici řada modelových smluv. Uvést lze např. DESCA – realizace univerzitní sférou; dvě verze (www.desca-fp7.eu) případně v IMG4 – směřováno spíše do kooperací s podniky (aeronautics), ale použitelné i šířeji, bez alternativ nebo IPCA (EICTA) – spíše pro průmyslové kooperace, nabízí alternativy, koncentrace na komerční využití. Variantně lze užít i vzor EUCAR, kde je kladen význam zejména na projekty s pravděpodobnou realizací výsledků v komerčních oblastech; je zde alternativní přístup k jednotlivým účastníkům z pohledu práva k užití duševního vlastnictví.

Komise nestanovuje náležitosti ani strukturu CA, definuje však požadavek na uzavření tohoto dokumentu (např. řešení dispoic k IPR; stanovení osoby koordinátora; změnová řízení uvnitř konsorcia ...)

Vzhledem k ne vždy jednoznačným výkladům různých partnerských zemí je velmi vhodné a doporučené rozsáhlejší projekt řešit s podporou několika základních více-méně kooperačních a harmonizujících dokumentů: Jsou to zejména **Smlouva o utajení** (Confidentiality Agreement) pak bývá vhodným doplňkem i **smlouva o spolupráci a porozumění** (Memorandum of Understanding) případně se užívá i formátu **Smlouvy o společném postupu** (vzájemné kooperaci - Letter of Intent).

Všechny tyto dokumenty by měly řešit otázky důvěrnosti a často otázky duševního vlastnictví (IPR).

3.4.3 Smlouva o utajení (Confidentiality Agreement)

Cílem této smlouvy je zajistit, aby informace byly poskytnuty jednou stranou této smlouvy druhé smluvní straně, např. v souvislosti s (plánovanou) realizací projektu, nebyly vyzrazeny třetím osobám a nedošlo k jejich zneužití.

Obvyklý obsah této smlouvy obsahuje následující kapitoly

- Označení smluvních stran
- Důvody smluvního vztahu
- Definice
- Seznam zpřístupněných informací
- Stanovení limitů mlčenlivosti
- Využití zpřístupněných informací
- Osoby, kterým budou informace zpřístupněny
- Nezrušitelná práva ke vloženému IPR – není převáděno na další partnery (práva nakládat s licencemi apod.)
- Jurisdikce a sankční ujednání
- Povinnost mlčenlivosti

Obsahy uvedených kapitol jsou celkem intuitivně zřejmé. Je třeba přistoupit k uvedeným definicím pečlivě a definovat problematiku jednoznačně a bezesporně. Jinak v případě formálních definic mohou nastat významné komplikace v dohodách a řešeních nepředpokládaných situací.

3.4.4 Prohlášení o společném zájmu/postupu (Letter of Intent)

Cílem tohoto dokumentu je deklarovat ochotu partnerů spolupracovat – ke zveřejnění i pro další strany / oficiální místa. Jedná se spíše o proklamační a veřejně přístupný dokument, který se dává k nahlédnutí a dispozici dalším stranám.

Obsah (mívá obvykle volnější strukturu) bývá obvykle zaměřen na zásadní parametry – tedy např. v členění:

- partneři (definice)
- závazek mlčenlivosti
- závazek společného úsilí k danému cíli

3.4.5 Smlouva / prohlášení o společném postupu a porozumění (Memorandum of Understanding)

Cílem tohoto dokumentu je deklarace společné vůle ke spolupráci (Podobné jako „letter of intent“).

Obsahem (rovněž s obvykle volnější strukturou) bývají zejména řešení závazků mlčenlivosti, jurisdikce, finanční sankce, návrh společného postupu v přípravě – k jednání s oficiálním orgánem (Komisí) a podklad k uzavření konsorciální smlouvy / dohody s poskytovatelem. Oproti Letter of Intent se užívá detailnější popis zmíněných zásadních bodů. Dosti často se užívá vzorových dokumentů; zde opatrně na formálnost a neřešení některých problémů. Vzory jsou značně náповědné – např. „ má obsahovat nejméně následující sentence ...“ (EICTA, IPCA)

3.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Tato problematika je vnímána jako jeden ze zásadních bodů. Je proto požadováno jednoznačné užívání závazné terminologie (v pravidlech účasti – Annex II.GA):

- účastník (participant)
- konsorcium (consortium)
- koordinátor (co-ordinator)
- třetí strana (third-party)
- právní subjekt (legal entity)
- využití (use)
- stávající znalosti (background)
- nové poznatky, znalosti (foreground)
- přístupová práva (access rights)
- ochrana (protection)
- šíření (dissemination)

Z definic je kupř. významným parametrem definice sdílených duševních vkladů: „licence a jiná práva k novým a stávajícím znalostem vlastněným jiným účastníkem projektu - opravňují účastníka projektu užívat tyto nové a stávající znalosti vlastněné jiným účastníkem projektu“

Rozsah těchto sdílených informací však může být upraven tzv. přístupovými právy – rozsah nezbytný k realizaci projektu, využití svých znalostí v rámci projektu. Variantně se nabízí řešení použitím tzv.:

Negative list – účastník má přístup ke všemu krom vyjmenovaných oblastí

Positive list – účastník má přístup právě k daným znalostem

Terminologie práv k disponování duševními právy je zcela jednoznačná a je prezentována v rámci kurzu ochrany duševního vlastnictví.

V projektech podporovaných Komisí je třeba vnímat i požadavek investujícího subjektu – tedy neohrožení zájmů a priorit EU. Případný prodej licenčních práv (a výlučné/nevýlučné licence) subjektu mimo EU pak může uplatnit Komise, nikoli účastníci projektu v následujících případech:

- prodejem licenčních práv by mohlo dojít k ohrožení konkurenceschopnosti EU
- prodej by vedl k zásadním nesouladům se zásadními etickými normami
- existuje relevantní riziko ohrožení bezpečnostních zájmů EU

3.5.1 Využití výsledků

Je pochopitelně možné různý formát využití výsledků. Od přímého (samotnými účastníky projektu k získání nových znalostí), přes nepřímé (kde dochází k plánovitému využití třetími stranami – na základě zvláštních smluv – licenčních vztahů). Mohou zde být k dispozici formy výlučné i nevýlučné licenční dohody.

Případná zveřejnění nesmí omezovat tvorbu nových znalostí – je třeba chránit výstupy dříve než budou zveřejněny!

Využití výsledků nesmí být v rozporu s jejich využitím (cílové zájmy, které jsou základem dohod mezi účastníky).

V případě reportu je třeba vkládat plán využívání a šíření znalostí – k posouzení Komisi.

4. PROGRAM COST – VÝZKUMNÉ KOOPERACE

4.1 Cíle programu

Cílem programu COST CZ je podpořit mnohostrannou mezinárodní spolupráci v základním výzkumu výzkumných institucí České republiky s obdobnými institucemi členských států COST, které spolupracují při řešení projektů v rámci tzv. akcí COST [12].

Klíčové je zaměření na financování projektů základního výzkumu českých výzkumných pracovišť v programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu. Projekt COST je administrován na základě smlouvy v rámci 7. Rámcového programu ES pro výzkum a vývoj technologií s EK ESF.

COST - The European Cooperation in the Field of the Scientific and Technical Research

Projekt COST je schématem evropské spolupráce ve vědeckém a technickém výzkumu, které bylo založeno v r. 1971. Klíčovými prvky jsou klasický model bottom-up, kde jsou podporovány v národních prostředích sladěné akce, podpoření systémem „à la carte“, financování na národní úrovni. Zahrnuto je 35 členských států + spolupracující stát – Izrael. Administrující organizací je vždy národní kancelář COST – tzv. implementační agent COST, administrativní zázemí, vědeckí sekretáři (v ČR pod MŠMT).

4.2 Zaměření - prioritní témata projektů programu COST

Program COST má celkem široký záběr v oborech, které byly analyzovány jako prioritní a klíčové rozvojové sekory. Jsou to:

- Biomedicína a molekulární biovědy
- Chemie, molekulární vědy a technologie
- Vědy o Zemi a životní prostředí
- Potraviny a zemědělství
- Lesy, jejich produkty a služby
- Občané, společnost, kultura a zdraví
- Informační a komunikační technologie
- Materiály, fyzika a nanovědy
- Doprava a rozvoj měst
- Horizontální aktivity – multidisciplinární obory

4.3 Dokumenty nezbytné ke vstupu do řešitelského týmu

- Memorandum of understanding – dokument opravňující k účasti v akci COST
- Pro každou akci je třeba jej zpracovat individuálně, signatářem je členský stát
- Přístup k Memorandu: pomocí elektronického modelu eCOST vypracovaném kanceláří COST (MŠMT)

4.3.1 Účastnické státy

Státy, které se účastní programu: Belgie, Bulharsko, Chorvatsko, Kypr, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, Finsko, Francie, Německo, Rakousko, Řecko, Maďarsko, Island, Irsko, , Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Nizozemí, Norsko, Polsko, Portugalsko, Srbská republika, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Velká Británie, spolupracujícím státem je Izrael, o členství žádá Bosna a Hercegovina.

- Memorandum of understanding , MoU – dokument opravňující k účasti v akci COST
- Pro každou akci individuálně, signatářem je členský stát
- Přístup k MoU: pomocí elektronického modelu eCOST vypracovaném kanceláří COST

4.3.2 Možní uznatelní žadatelé

Uchazečem o účelovou podporu v programu mezinárodní spolupráce COST CZ může být:

- organizační složka státu nebo
- organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem
- právnická osoba nebo fyzická osoba, přičemž výzkum a vývoj musí být předmětem její činnosti

Uchazeč musí splňovat podmínky stanovené v části 2.2 písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

Způsobilost je třeba prokázat pro všechny uchazeče konsorcia

Formální požadavky jsou:

- zařazení návrhu projektu řídicím výborem akce do některé z vyhlášených akcí COST, které již byly schváleny Výborem vysokých představitelů programu COST (CSO COST) a
- podání návrhu projektu prostřednictvím aktuální verze ‚softwarového návrhu projektu‘

4.3.3 Rozpočet a podmínky programu COST

Program na podporu řešení projektů COST se vypisují výzvy, které poskytují na základě veřejné soutěže podle zákona o podpoře VaV účelovou podporu ve výši až do **500 tis. Kč** ročně. Podpora je zaměřena na základní výzkum, příjemci jsou tedy principiálně výzkumné organizace.

4.3.4 Kritéria pro hodnocení návrhů projektů

Formálním kritériem je zmíněné zařazení návrhu projektu řídicím výborem akce COST do některé z vyhlášených akcí COST – při nesplnění této podmínky (§ 17 odst. 3 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací [2]) je návrh projektu vyřazen.

Vesměs se projekty řídí legislativou státu, v němž jsou schvalovány, z jehož rozpočtu jsou hrazeny

Technická kritéria

- Očekávaný přínos a kvalita projektu
 - Očekávaný přínos realizace projektu
 - Význam řešeného problému ve vztahu k evropskému programu/aktivitě VaV
 - Význam řešeného problému pro vědeckou obec
- Proveditelnost projektu
 - Strategie a metody řešení
 - Časový harmonogram řešení projektu
- Podmínky realizace projektu
 - Finanční zabezpečení z hlediska výše, struktury a časového rozložení
 - Finanční zabezpečení z hlediska efektivního užití poskytnuté podpory
 - Technické podmínky realizace projektu
- Personální zabezpečení, řešitelský tým
 - Řešitelský tým, kvalifikační struktura
 - Věková struktura řešitelského týmu

5. KONTAKT II – KOOPERACE INSTITUCÍ ZAMĚŘENÝCH NA V&V

Program Kontakt [13] je určen k provádění mezivládních dohod o VaV se třetími zeměmi. Výběr projektů probíhá dle podmínek veřejné soutěže podle zákona o podpoře VaV [2]. Klíčovým sektorem je podpora v oblasti základního výzkumu, podíl aplikovaného výzkumu je pod hranicí 5 %. Pro projekt je vybrána skupina cílových zemí – tedy spoluřešitelem musí být subjekt z následujících zemí: Čína, Japonsko, Jižní Korea, Ruská federace, USA, JAR*, Brazílie*; (*tento seznam se aktualizuje vždy k dané konkrétní výzvě)

5.1 Cíle programu KONTAKT II

Cíl programu je podpořit dvoustrannou případně vícestrannou mezinárodní spolupráci institucí zabývajících se výzkumem a vývojem v oblasti základního a aplikovaného výzkumu České republiky s důrazem na spolupráci se státy, které **nejsou členy** Evropské unie.

Indikativní seznamy projektů projednávají bilaterální smíšené komise, vč. finančního schématu a podílu účelové podpory (pro základní výzkum až do 100% uznatelných nákladů, aplikovaný výzkum do 50 %)

5.2 Zaměření programu KONTAKT II – popis, výstupy

Očekávanými **výsledky** jsou měřitelné a hodnotitelné výsledky podle „Metodiky hodnocení výsledků výzkumu a vývoje“, zejména

- články v odborném periodiku (J);
- poloprovoz,
- ověřené technologie,
- užitečný a průmyslový vzor,
- odrůda, plemeno,
- prototyp,

- uplatněná metodika,
- funkční vzorek,
- autorizovaný software (Z, S),
- méně často patent (P) či odborná kniha (B).

Výsledek typu „V“ (výzkumná zpráva obsahující utajované informace chráněné podle zvláštních právních předpisů) se neočekává.

5.3 KONTAKT II – Zásadní dokumenty limity programu

Vzhledem k zaměření do spolupráce mimo evropské právní prostředí existují možnosti značně odlišných právních přístupů k různým otázkám. Protože je však oblast kooperujících stran (států) neuzavřená, nelze poskytnout vyčerpávající přehled omezení a limitů.

Doporučením zde může být zásadní tlak na uzavření smluvního vztahu v podmínkách definovaných legislativou EU (což s sebou nese mnohé výhody standardního řešení případných problémů). Lze se pak opírat o legislativní normy uváděné v příloze č. 1.

5.4 Omezení účasti – vhodní uchazeči

Uchazečem o účelovou podporu v programu KONTAKT II může být **organizační složka státu** nebo organizační **jednotka ministerstva**, zabývající se výzkumem a vývojem, a dále právnická osoba nebo fyzická osoba, přičemž **výzkum a vývoj** musí být **předmětem její činnosti** a uchazeč musí splňovat podmínky stanovené v části 2.2 písm. a) nebo d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Program KONTAKT II používá na rozdíl od jiných programů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji specifické hledisko pro závěrečný výběr návrhů projektů - návrhy projektů posouzené podle výše uvedených kritérií jsou rozřazeny podle jednotlivých partnerských států tak, aby v konečném seznamu projektů navržených pro poskytnutí účelové podpory byly zastoupeny vybrané návrhy projektů výzkumu a vývoje se všemi partnerskými státy.

5.4.1 KONTAKT II – technická kritéria pro hodnocení/přijetí

Podmínkou přijetí je zařazení návrhu projektu smíšenou komisí do seznamu společných projektů, řešených s daným partnerským státem – nesplněním této podmínky (ustanovení § 17 odst. 3 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací) je návrh projektu VaV vyřazen z dalšího posuzování a hodnocení v rámci dané veřejné soutěže ve VaV

Základními kritérii jsou následující:

Očekávaný přínos a kvalita projektu

- Očekávaný přínos realizace projektu
- Aktuálnost řešeného problému
- Očekávané výsledky a jejich přínos

Proveditelnost projektu

- Cíl řešení
- Strategie a metody řešení
- Časový harmonogram řešení projektu

Podmínky řešení projektu

- Finanční zabezpečení z hlediska výše, struktury a časového rozložení
- Finanční zabezpečení z hlediska efektivního užití poskytnuté podpory
- Technické podmínky realizace projektu

Personální zabezpečení, řešitelský tým

- Řešitelský tým, kvalifikační struktura
- Věková struktura řešitelského týmu

5.4.2 Předpokládaný rozpočet

Rok	Výdaje [tis. Kč]	Účelová podpora [tis. Kč]
2011	38.825	33.825
2012	57.336	55.336
2013	95.000	91.000
2014	135.000	131.000
2015	132.000	128.000
2016	99.000	95.000
2017	63.000	60.000
Celkem	617.161	594.161

6. PROGRAM EUREKA II – PROSTŘEDÍ PRO APLIKOVANÝ VÝZKUM**6.1 Cíl programu**

Cílem tohoto programu [14] je podporovat mezinárodní spolupráci mezi evropskými průmyslovými podniky, výzkumnými ústavy a vysokými školami a vytvářet tak podmínky pro zvyšování výkonnosti a konkurence schopnosti evropského průmyslu a rozvoj jeho společné infrastruktury. Je nástrojem evropské strategie a spolupráce v oblasti aplikovaného a průmyslového výzkumu a inovačních aktivit. Zaměřuje se na malé a střední podniky a jejich konkurenceschopnost – do oblasti **soukromého i veřejného** sektoru. **Výstupem** musí být nové špičkové výrobky, technologie nebo služby schopné **komerčního využití**.

6.2 Zaměření - prioritní témata programu EUREKA II

Jsou stanovena základní témata jako priority podpory – zejména jsou to:

- Informační technologie
- Nové materiály
- Životní prostředí
- Biotechnologie a medicínské technologie
- Robotika a automatizace Komunikační technologie
- Energetika
- Doprava
- Lasery

6.3 Limity programu EUREKA II

Nejvyšší povolená míra podpory může být poskytnuta pouze v souladu s Rámcem Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01) [1]. Program EUREKA CZ **není určen** na podporu projektů základního výzkumu.

Projektům **aplikovaného výzkumu** je určena podpora v základní výši **do 50 %** uznaných nákladů, projektům **vývoje** v základní výši **do 25 %** uznaných nákladů. Z příplatků, které mohou být v případě aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje poskytovány v souladu s částí

5.1.3 Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01), bude poskytován v případě spolupráce podniku s výzkumnou organizací příplatek podle článku 3.2.2. a 5.1.3 písm. b) bod ii) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01).

6.3.1 Možní uchazeči v rámci projektů programu EUREKA

Program na podporu řešení projektů EUREKA je **v souladu s Veřejnou soutěží** podle zákona o podpoře VaV.

Finanční schéma je pro daný program smíšené – tedy celkem je možné v případě aplikovaného výzkumu získat celkem až 50 % uznatelných nákladů, z toho může výzkumná organizace získat až 100 % při spolupráci s podnikem (ten však hradí výzkumnou část; na druhé straně je garantem a majitelem výsledku – není-li dohodnuto jinak).

Uchazečem o účelovou podporu v programu EUREKA CZ může být organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, a dále právnická osoba nebo fyzická osoba, přičemž výzkum a vývoj musí být předmětem její činnosti a uchazeč nemusí splňovat podmínky stanovené v části 2.2 písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). Nejčastěji je uchazečem subjekt, který splňuje charakteristiku malého a středního podniku podle části 2.2. písm. a) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01). Příjemcem účelové podpory nemůže být velký podnik.

6.3.2 Další omezující podmínky a technická kritéria pro přijetí projektového námětu do programu EUREKA

Způsobilými náklady projektů programu EUREKA CZ jsou náklady vymezené v § 2 odst. 2 písm. l) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, pokud jsou současně v souladu s vymezením způsobilých nákladů uvedených v části 5.1.4 písm. a), b), d) až f) Rámce Společenství. Náklady se musí vztahovat výlučně k danému projektu a k době jeho trvání. Vzhledem k tomu, že do programu EUREKA CZ mohou být zahrnuty pouze projekty aplikovaného výzkumu nebo vývoje, nelze poskytovat účelovou podporu v základní výši přesahující 50 %, resp. 25 % uznaných nákladů. V případě spolupráce podniku s výzkumnou organizací se pro stanovení míry účelové podpory využije možnost příplatku podle článku 3.2.2. a 5.1.3 písm. b) bod ii) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01), neboť je zájem podpořit spolupráci malých a středních podniků s výzkumnými organizacemi.

Základní kritéria:

- Finanční způsobilost všech partnerů
- Formální souhlas mezi partnery (konsorciální dohoda)

Základní hodnocení:

- Dobře vyvážené partnerství
- Přidaná hodnota spolupráce partnerů
- Technologická kapacita všech partnerů
- Manažerská způsobilost všech partnerů
- Metodický a plánovací postup
- Rozhodující etapy řešení a jejich náplň
- Nákladová a finanční struktura
- Finanční závazky jednotlivých partnerů

Technologie a inovace:

- Stupeň technologické vyspělosti rizika
- Technologické předpoklady
- Řád inovace
- Geografický/oborový dopad

Trh a konkurenceschopnost:

- Velikost trhu
- Přístup na trh a riziko
- Návratnost investic
- Strategický význam projektu
- Zvyšující se schopnost a viditelnost

6.3.3 EUREKA II - hodnocení

Standardem je **dvojstupňové** hodnocení projektů

- Mezinárodní – výběr společných projektů
- Národní – program EUREKA CZ

Základní podmínkou pro účast v programu EUREKA CZ je kladné mezinárodní hodnocení.

Návrhy projektů pro mezinárodní hodnocení jsou evidovány a sbírány na kontaktním místě – MŠMT.

6.3.4 EUREKA II – předpokládaný rozpočet

Rok	Výdaje [tis. Kč]	Účelová podpora [tis. Kč]
2011	72.000	36.000
2012	138.268	69.134
2013	216.000	108.000
2014	280.000	140.000
2015	296.000	148.000
2016	210.000	105.000
2017	140.000	70.000
Celkem	1.352.268	676.134

7. INGO II – KOOPERACE NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ

INGO – International Non – Governmental Organization - je programem na podporu **spolupráce s mezinárodními nevládními organizacemi** [15].

Má dva podprogramy:

- INFRA – příspěvky a podpora projektů základního výzkumu
- POPLATEK – poplatky v zájmových vědeckých organizacích; pouze pro členy řídicích struktur

7.1 Cíl programu INGO

Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji INGO II by měla umožnit účast českých vědeckých pracovišť ve výzkumných programech prováděných špičkovými nevládními

organizacemi výzkumu a účast českých vědeckých osobností řídicích orgánech mezinárodních vědeckých organizací.

Cílem podprogramu INGO II – INFRA je **usnadnit výzkumnou spolupráci** českých vědeckých pracovišť se špičkovými evropskými a mimoevropskými nevládními mezinárodními organizacemi výzkumu financováním poplatků za účast v mezinárodních projektech výzkumu a vývoje nevládních mezinárodních organizací výzkumu a podporou prováděného výzkumu.

Cílem podprogramu INGO II – POPLATEK je **posílit zastoupení** českých vědců v řídicích orgánech odborných mezinárodních společností.

7.2 Zaměření programu INGO II – předpokládané výstupy

Je zaměřen na podporu výhradně pro **výzkumné organizace**.

Způsobilými náklady projektů programu INGO II jsou náklady vymezené v § 2 odst. 2 písm. l) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, pokud jsou současně v souladu s vymezením způsobilých nákladů uvedených v části 5.1.4 písm. a), b), d) až f) Rámce Společenství. Náklady se musí vztahovat výlučně k danému projektu a k době jeho trvání.

Prioritní témata programu jsou odrazem zaměření programu - podpora z veřejných prostředků v podprogramu INGO II – INFRA je určena na podporu spolupráce českých výzkumných pracovišť s mezinárodní výzkumnou institucí (např. CERN), kde jde o závazek České republiky založený mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána nebo na podporu spolupráce českých výzkumných pracovišť s mezinárodní výzkumnou institucí, kde ale současně nejde o závazek České republiky (např. ILL).

Finanční prostředky podprogramu se použijí na úhradu nákladů spojených s prováděním základního výzkumu v mezinárodních nevládních výzkumných organizacích; Uchazeči o účelovou podporu z veřejných prostředků jsou veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce a další výzkumné subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2.2. písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací.

7.3 Omezující podmínky programu INGO II – rozpočet a podmínky

Zásadním požadavkem je, že příjemcem je výzkumná organizace. Čerpání lze až do výše 100 % uznatelných nákladů. Vzhledem k orientaci a předpokladům kooperace je vyšší podíl věnován cestovním nákladům.

U pod-projektu POPLATEK je třeba prokázat členství a funkce v řídicím orgánu významných evropských výzkumných organizací.

Technická kritéria pro výběr projektů k podpoře z prostředků programu INGO:

- Očekávaný přínos realizace projektu
- Význam řešeného problému ve vztahu k evropskému programu/aktivitě VaV
- Význam řešeného problému pro vědeckou obec

Proveditelnost projektu:

- Strategie a metody řešení
- Časový harmonogram řešení projektu

Podmínky realizace projektu:

- Finanční zabezpečení z hlediska výše, struktury a časového rozložení
- Finanční zabezpečení z hlediska efektivního užití poskytnuté podpory
- Technické podmínky realizace projektu

Personální zabezpečení, řešitelský tým – jeho kvalifikační struktura a kvalita a věková struktura.

7.3.1 Předpokládaný rozpočet programu INGO

Rok	Výdaje [tis. Kč]	Účelová podpora [tis. Kč]
2011	30.000	30.000
2012	8.352	48.352
2013	140.000	140.000
2014	175.000	175.000
2015	190.000	190.000
2016	165.000	165.000
2017	75.000	75.000
Celkem	823.352	823.352

8. PROGRAM HORIZON2020 – AKTUÁLNÍ VELKÉ KOOPERAČNÍ SCHÉMA PRO V&V V EU**8.1 Cíle programu**

Tento program strategickým pokračováním řady rámcových programů výzkumu a vývoje s ambiciózními cíli, vázanými na ekonomické parametry a výkony EU - s výhledem k r. 2030 [16,17]. Program je tedy nastaven tak, aby splnil následující cíle:

- bude stimulovat ekonomický růst - generovat přírůstek HDP v EU o 0,53 %
- posílí evropskou konkurenceschopnost, v jeho důsledku se zvýší export EU o 0,79 % a import poklesne o 0,1%
- vytvoří nová pracovní místa, zvýší zaměstnanost o 0,21 %
- Program H2020 je koncipován podle Smlouvy o fungování Evropské unie (viz Úřední věstník EU C 83, 30. 3. 2008), a to zejména podle článku 173 (Hlavy XVII), v němž se EU a členské státy zavazují vytvářet nezbytné podmínky pro konkurenceschopnost evropského průmyslu, a článků Hlavy XIX (Výzkum a technologický rozvoj a vesmír), které ukládají Evropskému parlamentu a Radě EU přijmout víceletý rámcový program včetně vymezení pravidel účasti
- Znění je konzultováno ve výboru ERAC (ERA Committee) – společný výbor Komise a Rady) a ERAB (The European Research Advisory Board)
- krom jiných v důsledku podpory je tvořena právní struktura pro sdílení zdrojů a shromáždění kritického množství, též prostřednictvím inteligentní specializace a kombinovaného financování z programu Horizont 2020 a evropských strukturálních a investičních fondů, což umožňuje vynaložit úsilí v takovém rozsahu, jakého by jednotlivé podniky nemohly dosáhnout
- Termín předpokládaného zahájení projektu: 01.01.2014

8.2 Zaměření – prioritní oblasti

Prioritami projektu jsou (podobně jako v případě FP7) blokově oddělená témata ve třech zásadních segmentech - a to:

- **Vynikající věda - Cílem** této kapitoly je zvýšit podíl počtu publikací EU spadajících do 1 % nejcitovanějších publikací ku počtu všech publikací EU z 0,8 % na 1,6 % (publikace vzniklé z projektů ERC v období 2014–2020).

- **Vedoucí postavení průmyslu**
- **Společenské výzvy**

K těmto třem zásadám je připojen ještě podpůrný nástroj k podpoře oborů:

- Nejaderné přímé akce Společného výzkumného centra
- Evropský institut inovací a technologií

Vzhledem k zadání a hlavní oblasti působnosti lze považovat za profilové působení nanotýmu v prvním bloku – tedy „vynikající věda“. Její předpokládané priority lze odvodit z indikace členění rozpočtu, která je přehledná z následujícího podrobnějšího dělení:

Priorita vynikající věda - celkem v mil. €:	[27 818]
Evropská výzkumná rada	[15 008]
Budoucí a vznikající technologie	[3 505]
Akce Marie Skłodowska-Curie	[6 503]
Evropské výzkumné infrastruktury (včetně e-infrastruktur)	[2 802]

8.2.1 Budoucí a vznikající technologie [3.305 mil. €]

Program, který bude pro další činnosti Nanotýmu s vysokou pravděpodobností klíčový, je navržen tak, aby umožnil prověřit zcela nové, riskantní nápady testované v malém měřítku až po budování nových výzkumných společenství a iniciativ v nově vznikajících oblastech výzkumu s ambiciózními cíli. Odvozeno z programů ICT v 7 RP.

Klíčové oblasti programu pak budou v následujícím podrobnějším členění:

OPEN – zkoumání základů a možností pro nové technologie, podpora riskantního počátečního výzkumu; návrh počítá se zvláštní podporou účasti mladých výzkumníků a malých inovačních firem se špičkovými technologiemi. Průběžné výzvy.

PROACTIVE – rozvíjení slibných témat počátečního výzkumu k získání vzájemně souvisejících a spolupracujících projektů s různým pohledem na řešení dané tematiky.

FLAGSHIPS – podpora mezioborového výzkumu - provázání národního a evropského výzkumu po stránce obsahu i financování aktivit.

Cíle jsou jak již bylo uvedeno směřovány k ekonomickým ukazatelům – tedy přesně měřitelným hodnotám. Na **každých 10 mil. €** vynaložených by mělo vzniknout **25 publikací** v časopisech s vysokým impaktem (citačním indexem). Každých 10 mil. € investovaných by mělo vyprodukovat **nejméně jeden patent**.

8.2.2 Program Marie Skłodowska-Curie

Prioritou tohoto dílu programu je celkem tradičně rozvoj lidských zdrojů ve vědě a výzkumu, a to posílením mobility, vzdělávání a profesního růstu výzkumných pracovníků. Rozpočet pro 2014 – 2020 tak činí **6,5 mld. €**.

Důraz je kladen zejména na profesní dovednosti pro inovace, mezinárodní a interdisciplinární aspekty projektů a posílení mezisektorové mobility, tj. mobility mezi průmyslovou a akademickou sférou. Klíčovými prvky a „stavebními kameny“ projektu jsou následující body:

- Posilování odborného růstu začínajících výzkumných pracovníků, tj. zejména Ph.D. studentů
- Podpora excelence zkušených výzkumných pracovníků prostřednictvím mezinárodní a mezioborové mobility

- Stimulace inovací prostřednictvím vzájemného propojování znalostí
- Zvyšování strukturálního dopadu prostřednictvím spolufinancování aktivit

8.2.3 *Technologické iniciativy*

Klíčovými oblastmi s největším potenciálem pro rozvoj jsou pak z ohledu technologických iniciativ následující obory činnosti:

inovativní léčiva: s cílem zlepšit zdraví a životní podmínky evropských občanů prostřednictvím nových a účinnějších diagnostických metod a způsobů léčby,

palivové články a vodík: směřuje k cíli - vyvinout komerčně životaschopná a čistá řešení, která využívají vodík jako nosič energie a palivové články jako měniče energie,

Clean Sky: radikálně snížit dopad příští generace letadel na životní prostředí,

biotechnologická odvětví: vyvinout nové a konkurenceschopné biotechnologické hodnotové řetězce, nahradí potřebu používat fosilní paliva a ovlivní rozvoj venkova,

elektronické součásti a systémy: udržet Evropu v popředí oblasti elektronických součástí a systémů a rychleji překlenout propast mezi výzkumem a trhem

Očekává se, že těchto pět společných technologických iniciativ povede k mobilizaci investic v celkové výši přes **17 miliard EUR**, z čehož příspěvek z rozpočtu EU bude činit až 6,4 miliardy EUR.

8.3 *Limitující dokumenty a smluvní partnerství*

Významným garantem realizace má být **soukromý sektor**. Proto pro doplnění společných technologických iniciativ se Komise v rámci FP7 rovněž zapojila do strukturovaných partnerství se soukromým sektorem, aby získala přímé podněty pro přípravu pracovních programů v oblastech, které byly stanoveny předem a které mají velký význam pro průmysl. Oproti společným technologickým iniciativám nevyžadují tato partnerství další právní předpisy, protože financování provádí Komise prostřednictvím běžných postupů.

8.3.1 *Smlouvy*

Vzhledem k vysokému dopadu uvedených partnerství na zaměstnanost a růst vyzývá Komise Evropský parlament a Radu k provedení nezbytných legislativních rozhodnutí, aby tato partnerství byla zahájena na začátku programu Horizont 2020. Prostřednictvím navrhovaných řídicích mechanismů bude Komise pravidelně sledovat a hodnotit pokrok společných technologických iniciativ a dalších partnerství a podávat o něm zprávy.

Zkušenosti ukazují, že zakládání společných podniků vyžaduje mnoho času a úsilí a mělo by se uskutečňovat, jen pokud je dán významný strategický cíl v oblasti výzkumu a inovací, kterého nelze dosáhnout běžným prováděním programu Horizont 2020. Komise proto zváží potřebu takových budoucích iniciativ jen v případech, kdy pro ně existuje jasný argument na základě kritérií v rámci programu Horizont 2020 a jasná strategická a politická potřeba

8.3.2 *Smlouvy v přípravě a realizaci*

Velmi pravděpodobně bude kopírovat vyzkoušené a odladěné právní vazby z projektů rámcové podpory výzkumu a vývoje. Lze tedy s vysokou pravděpodobností očekávat požadavky na **Grantové dohody** – Komise-konsorcium (grant-agreement) se strukturou podobnou (osvědčenou) a povinnými přílohami - Popis práce; všeobecné podmínky; zvláštní podmínky; kooperační dohoda s dalšími řešiteli; žádost o přistoupení dalších partnerů (dle potřeby); finanční výkaz.

Podobně se očekává i požadavek na **konsorciální smlouvu** tedy vztah mezi účastníky projektu (příjemci) navzájem. Nepředpokládá se závazný vzor – ppod. bude opět užito modelových smluv. Komise bude s vysokou pravděpodobností požadovat uzavření tohoto dokumentu (např. řešení dispoic k IPR; stanovení osoby koordinátora; změnová řízení uvnitř konsorcia ...)

Vhodnými doplňujícími koordinačními smluvními dokumenty ppod. zůstávají **Smlouva o utajení** (Confidentiality Agreement), **O spolupráci a porozumění** (Memorandum of Understanding) a **O společném postupu** (vzájemné kooperaci).

8.3.3 PROBLEMATIKA OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

Je zde uvedena opět spíše ve zkratce (je řešena samostatným kurzem). Uváděna je zde proto, že se z pohledu řešitelského týmu jedná o klíčovou záležitost – tedy produkt celotýmového snažení, který musí být ošetřen a využit. Opět se tedy jedná o profilovou záležitost, neboť případné kooperace s průmyslovými partnery vedou k významnému tlaku na realizaci řešení – a očekává se značný tlak na ekonomicky zajímavá řešení. Znovu se bude třeba přesně a jednoznačně vymezit k existujícímu i budoucímu (vznikajícímu) nároku na platby za nárok na využití práv k duševnímu vlastnictví. „Licence a jiná práva k novým a stávajícím znalostem vlastněným jiným účastníkem projektu -> opravňují účastníka projektu užívat tyto nové a stávající znalosti vlastněné jiným účastníkem projektu“ – s pochopitelnými úpravami detailních ujednání; lze užít opět jak **Negative list** – účastník má přístup ke všemu krom vyjmenovaných i **Positive list** – účastník má přístup právě k daným znalostem.

Obvyklá budou i ustanovení uvnitř konsorcií – „rozumné a spravedlivé podmínky“; „potřebné a nezbytné k rozvinutí existující znalosti daného účastníka“ - časová omezení po dobu projektu, do 1 roku po uplynutí.

Obdobně jako u FP7 lze očekávat zachování kritických námitek k poskytování přístupových práv a výlučné licence subjektu mimo EU. Ty může uplatnit Komise, nikoli účastníci projektu a to v případě ohrožení konkurenceschopnosti EU, nesouladu se zásadami (etické normy) nebo rizika ohrožení bezpečnostních zájmů EU.

Bude-li existovat podezření z možnosti úniku při presentačních činnostech, je třeba oddálit šíření informací (preferováno využití licence ...). V řešitelských týmech bude podstatně větší tlak na partnerství – aplikační společenství, kde podniková sféra nese podstatné využití výsledků. Bude větší očekávání přímého užití (samotnými účastníky projektu k získání nových znalostí) a současně se bude omezeně nabízet možnost nepřímé (k využití třetími stranami – na základě zvláštních smluv – licenční vztahy).

8.3.4 Indikativní rozpočet H2020

je navrhován pro fiskální období 2014–2020 ve výši **87,7 mld. €**. V jednotlivých oblastech to pak znamená následující uvažované rozdělení.

Předpokládá se rozdělení rozpočtu v následujících objemech:

Priorita	[Rozpočet v mil. €]
I. Vynikající věda	[27 818]
II. Vedoucí postavení evropského průmyslu	[20 280]
III. Společenské výzvy	[35 888]
IV. Nejaderné přímé akce Společného výzkumného centra	[2 212]
V. Evropský institut inovací a technologií (EIT)	[1 542 + 1 652*]

*) Částka 1 652 mil. € uvedená u EIT poplyne z rozpočtu priorit II a III.

Administrativní a technické náklady EK na řízení priorit I, II a III nemají přesáhnout 6 % z uvedeného rozpočtu

9. PROGRAM GESHER – MOST – SPECIFICKÁ BILATERÁLNÍ KOOPERACE

Tento program je založen k posílení česko – izraelské spolupráce zejména v technologickém rozvoji a spolupráci v aplikovaných výzkumných aktivitách [18].

9.1 Cíl programu

Cílem je podpořit mezinárodní spolupráci v **aplikovaném výzkumu**, růst konkurenceschopnosti českých firem a vytváření nových inovovaných produktů a služeb.

9.2 Zaměření - priority programu

Základním zaměřením je Institucionální podpora projektům k mezinárodní dvoustranné spolupráci **podniků** obou smluvních stran v **průmyslovém výzkumu** a **experimentálním vývoji** v oblastech:

- Informačních a komunikačních technologií,
- Udržitelných a čistých technologií,
- Bio-Agro – zemědělských a potravinářských technologií,
- Biotechnologie a lékařské techniky,
- **Strojírenství (nové materiály, nanotechnologie, kybernetika a robotika)**

9.3 Limitující podmínky – zásadní dokumenty

Každá smluvní strana Dohody přispívá na náklady účastníků ze svého státu. Poskytování institucionální podpory českým účastníkům společných projektů se provádí podle českých obecně závazných právních předpisů upravujících oblast poskytování podpory aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje.

Nejvyšší povolená míra podpory může být poskytnuta pouze v souladu s Rámcem Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01 [1].) (dále jen „Rámec Společenství“). Program GESHER/MOST není určen na podporu projektů základního výzkumu. Projektům **aplikovaného výzkumu** se poskytne institucionální podpora v základní výši **do 50 %** uznaných nákladů, projektům **experimentálního vývoje** v základní výši **do 25 %** uznaných nákladů.

Z příplatků, které mohou být v případě aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje poskytovány v souladu s částí 5.1.3 Rámce Společenství, bude poskytován v případě spolupráce podniku s výzkumnou organizací příplatek podle článku 3.2.2. a 5.1.3 písm. b) bod ii) Rámce Společenství.

Uchazečem o institucionální podporu z programu GESHER/MOST může být pouze **podnik** vymezený v části 2.2 písm. a) a b) Rámce Společenství, případně ve spolupráci podle § 2 odst. 2 písm. j) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací **s veřejnou vysokou školou**, veřejnou výzkumnou institucí anebo dalšími výzkumnými subjekty, které lze kvalifikovat jako výzkumné organizace podle článku 2.2 písm. d) Rámce Společenství. *Tyto instituce **samotné** však nemohou být uchazeči o institucionální podporu.*

Uchazeč je povinen prokázat svoji způsobilost k řešení navrhovaného projektu podle ustanovení § 18 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Uchází-li se o řešení jednoho projektu společně více uchazečů, vztahuje se povinnost prokázat svoji způsobilost na všechny tyto uchazeče.

Způsobilými náklady projektů programu GESHER/MOST jsou náklady vymezené v § 2 odst. 2 písm. l) zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, pokud budou současně v souladu s vymezením způsobilých nákladů uvedených v části 5.1.4 písm. a), b), d) až f) Rámce Společenství. Institucionální podpora může být poskytnuta pouze na náklady/výdaje **související s řešením projektu** a pouze v **době řešení projektu**.

Vzhledem k tomu, že do programu GESHER/MOST mohou být zahrnuty pouze projekty **aplikovaného výzkumu** nebo **experimentálního vývoje**, nelze poskytovat institucionální podporu v základní výši přesahující 50 %, resp. 25 % uznaných nákladů. V případě spolupráce podniku s výzkumnou organizací se pro stanovení míry institucionální podpory využije možnost příplatku podle článku 3.2.2. a 5.1.3 písm. b) bod ii) Rámce Společenství, neboť je zájem podpořit spolupráci zejména malých a středních podniků s výzkumnými organizacemi.

Očekávanými **výsledky** jsou měřitelné a hodnotitelné výsledky (zejména):

- poloprovoz, ověřená technologie, odrůda, plemeno (Z),
- patent (P),
- autorizovaný software (R),
- užitný vzor, průmyslový vzor (F),
- prototyp, funkční vzorek (G).

Výsledky typu „článek v odborném periodiku“ (J) nebo „odborná kniha“ (B) je málo pravděpodobný a výsledek typu „V“ (výzkumná zpráva obsahující utajované informace chráněné podle zvláštních právních předpisů) se neočekává. Základními pravidly projektového rámce jsou následující body:

- Každého projektu se musí zúčastnit alespoň jeden účastník z české strany a jeden účastník z izraelské strany, kteří nemají stejného vlastníka, zřizovatele apod.
- Každý účastník podává svůj návrh projektu ke své implementační agentuře.
- Návrh projektu českého účastníka musí být zpracován a podán způsobem stanoveným implementační agenturou (na české straně agentura CzechInvest)
- Práce na řešení projektu českého účastníka nesmí být zahájeny před podáním návrhu projektu do veřejné soutěže.
- Všechny další podmínky, vymezené výše, platí současně. Nesplnění kterékoliv z nich je důvodem k vyloučení návrhu z veřejné soutěže.
- Návrh projektu, podaný pouze k české implementační agentuře (bez souběžného podání izraelským účastníkem k izraelské implementační agentuře) bude vyřazen.

9.3.1 Hodnocení návrhů / žádostí o podporu

Základní kritéria (váha – 5)

- Finanční způsobilost všech partnerů (10 bodů)
- Formální souhlas mezi partnery (10 bodů)

Základní hodnocení (váha – 1)

- Dobře vyvážené partnerství (10 bodů)
- Přidaná hodnota spolupráce partnerů (10 bodů)
- Technologická kapacita všech partnerů (10 bodů)
- Manažerská způsobilost všech partnerů (10 bodů)
- Metodický a plánovací postup (10 bodů)

- Rozhodující etapy řešení a jejich náplň (10 bodů)
- Nákladová a finanční struktura (10 bodů)
- Finanční závazky jednotlivých partnerů (10 bodů)

Technologie a inovace (váha – 3)

- Stupeň technologické vyspělosti rizika (10 bodů)
- Technologické předpoklady (20 bodů)
- Řád inovace (15 bodů)
- Oborový dopad (10 bodů)

Trh a konkurenceschopnost (váha – 2)

- Velikost trhu (10 bodů)
- Přístup na trh a riziko (5 bodů)
- Návratnost investic (5 bodů)
- Strategický význam projektu (10 bodů)
- Zvyšující se schopnost a viditelnost (10 bodů)

Z uvedených kritériálních hodnocení je zřejmý tlak na aplikaci výsledků a jejich efektivní využití v průmyslových (i dalších) aplikacích – tedy návratnost vložených prostředků.

9.3.2 Indikativní rozpočet programu

Rok	Výdaje [tis. Kč]	Institucionální podpora [tis. Kč]
2010	40.000	20.000
2011	80.000	40.000
2012	120.000	60.000
2013	120.000	60.000
2014	120.000	60.000
2015	80.000	40.000
2016	40.000	20.000
Celkem	600.000	300.000

10. PROGRAM CEEPUS**10.1 Cíle programu**

Central European Exchange Programme for University Studies – Středoevropský výměnný program pro vysoké školy.

Program je zaměřený na multilaterální regionální spolupráci v rámci sítí univerzit. Jeho cílem je vytvořit středoevropskou univerzitní síť složenou z jednotlivých dílčích sítí programu. Síť je tvořena nejméně třemi vysokými školami, přičemž alespoň dvě z nich jsou z různých smluvních států. Vysoké školy, které se programu účastní, spolupracují na řešení odborné problematiky v rámci sítě.

Program CEEPUS je určen pro **pregraduální studenty** od ukončení druhého semestru, **postgraduální studenty** a **učitele** vysokých škol. Země, které se programu účastní, vkládají každoročně do programu určitý počet stipendijních měsíců určený pro přijetí zahraničních studentů a učitelů. CEEPUS je založen na reciprocitě výměn [19,20,21].

Do sítě se lze také přihlásit jako **tzv. „freemover“** v případě, že domovská škola studenta-žadatele není zapojena do vhodné sítě.

10.2 Smluvní vztahy

Smluvní vztahy, účastnické státy, vývoj projektu, účastníci Dohoda CEEPUS II byla podepsána na 9. zasedání Společného výboru ministrů školství členských zemí programu CEEPUS dne 9. března 2003 v Záhřebu na dobu pěti let (do 31. 7. 2009).

Dohodu o CEEPUS II podepsaly tyto země (řazené abecedně, nikoli tak, jak k Dohodě přistupovaly): Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Makedonie/FYROM, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko a Srbsko; spolupracuje i Kosovo.

Na 13. zasedání Společného výboru v březnu roku 2007 ministři jednomyslně schválili revizi článku o době platnosti Dohody CEEPUS II a prodloužili dobu trvání na sedm let.

Při příležitosti 16. zasedání Společného výboru ministrů školství podepsali zástupci členských zemí programu CEEPUS dne 25. 3. 2010 v Budvě (Černá Hora).

Dohodu o Středoevropském výměnném programu pro univerzitní studia (CEEPUS III), která vstoupila v platnost 1. května 2011 a navázala na Dohodu CEEPUS II. Česká republika podepsala **Dohodu CEEPUS III s výhradou k ustanovení článku 8, který se týká arbitrážní procedury jako způsobu řešení sporů týkajících se výkladu nebo provádění Dohody nebo pracovního programu.**

Od 1. srpna 2011 vstupuje v platnost nový **Příkaz ministra školství, mládeže a tělovýchovy č. 26/2011** k přiznávání stipendií podle programu "Stipendia Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy vložená do Central European Exchange Programme for University Studies (CEEPUS III)".

- **Program je určen** pro pregraduální studenty od ukončeného druhého semestru, postgraduální studenty a akademické pracovníky veřejných vysokých škol (**dle přílohy č. 1. Zákona o vysokých školách č. 111/1988 Sb.**).
- **Stipendium** v programu lze získat v rámci sítí vysokých škol nebo individuálně (jako tzv. free-mover). Důraz je přitom v první řadě kladen na aktivity v rámci sítí.

10 důvodů, proč vstoupit do programu CEEPUS:

- snazší uznávání zahraničního studia díky pobytům v rámci tematicky zaměřených sítí vysokých škol,
- společné programy a udělování titulů v sítích,
- jedinečná příležitost vzájemné spolupráce,
- jazyk přednášek stanoven v sítích,
- stipendium je určené na ubytování a stravování, je vypláceno v hostitelské zemi; cestovné je proplaceno v domovské zemi,
- jednoduchá organizace, přihlášky na www.ceepus.info,
- freemovers, letní školy, workshopy, exkurze nebo odborné jazykové kursy využívají stipendijní měsíce nevyčerpané sítěmi,

- Umbrella Solution pro získání statutu studenta - nejsou-li volné stipendijní měsíce
- ministerstva zúčastněných zemí rozhodují, kolik stipendijních měsíců budou v daném akademickém roce financovat,
- TV CEEPUS informuje na www.ceepus.info.

10.3 Popis projektu – současný stav

Detailní informace o podmínkách účasti v programu CEEPUS jsou publikovány na stránkách **Domu zahraničních služeb MŠMT** (www.dzs.cz [20]., CEEPUS). Další informace jsou k dispozici na stránkách Ústřední kanceláře programu CEEPUS ve Vídni (www.ceepus.info [21].).

Jak je program financován a organizován?

Každý rok se rozhodují na společné schůzce ministerstva školství zemí zúčastněných v programu, kolik stipendijních měsíců budou pro další akademický rok financovat.

Ústřední kancelář je ve Vídni, v každé zúčastněné zemi je ustavena národní kancelář.

Kde najdete podrobné aktuální informace a adresy programu?

<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/ceepus-stredoevropsky-vymenny-program-pro-vysoke-skoly>

Na <http://www.dzs.cz> v češtině a <http://www.ceepus.org/ceepus> , případně <http://www.ceepus.info> v angličtině.

Národní kancelář programu CEEPUS v ČR má e-mail ceepus@dzs.cz,

tel. 224 398 263.

10.4 Definice, důležité informace a poznámky

• **Dům zahraničních služeb**

je příspěvková organizace, zřízená Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, plní úkoly při zajišťování školských, vzdělávacích a dalších styků se zahraničím podle pokynů ministerstva.

Jednotlivé služby lze nalézt v sekcích Akademická informační agentura (AIA), AKTION Česká republika - Rakousko, program spolupráce ve vědě a vzdělávání, CEEPUS, Krajané, Lektoráty, European Schoolnet a Studium cizinců v ČR - studijní odbor.

• **INFORMACE PRO STIPENDISTY CEEPUS (v síti nebo freemover)**

Jak postupovat, chcete-li programu CEEPUS využít?

Podrobné informace je možné získat z "Pravidel pro stipendisty". Ve stručnosti je třeba postupovat následovně:

1. Zkontrolujte, zda splňujete následující podmínky:

- stipendia jsou určena pro studenty řádného denního studia a učitele (full-time, tedy na plný úvazek),
- nelze žádat o stipendium do země Vašeho státního občanství,
- stipendia nemohou být poskytnuta na výzkum s výjimkou diplomových nebo doktorských prací, ale mohou být udělena i za účelem praktického výcviku.

Studenti bakalářského a magisterského studijního cyklu:

- státní občanství členské země CEEPUS nebo equal status,
- věk bez omezení,
- ukončení 2. semestru řádného studia,
- minimální doba pobytu na zahraniční stáži jsou tři měsíce, maximální celková doba pobytu činí 10 měsíců; pobyt kratší než tři měsíce je třeba zdůvodnit v poli Motivation přihlášky. V Motivation se uvádí náplň stáže - ta je dána projektem dané sítě.

Studenti doktorského studijního cyklu:

- státní občanství členské země CEEPUS nebo equal status,
- věk bez omezení,
- minimální doba pobytu je 21 dní,

Učitelé:

povinnost učit na zahraniční stáži alespoň 6 hodin během 5 pracovních dní – učební plán se uvádí v poli Motivation přihlášky. Je možno zkombinovat s přípravou Joint Degrees.

2. Poradte se s kontaktní osobou sítě CEEPUS na své univerzitě

http://www.dzs.cz/download-variant.php?general_file_variant_id=876&a=view-project-folder&project_folder_id=15&

V případě, že fakulta není zapojena do vhodné sítě CEEPUS, přihlaste se jako tzv. freemover - přednost však mají stáže v rámci sítí. Podrobnosti k programu CEEPUS najdete v brožurce.

3. Vyplňte přihlášku

Prvý krok: zaregistrujte se na stránce programu www.ceepus.info - úředním jazykem programu je angličtina.

Druhý krok: online zde vyplňte přihlášku.

http://www.dzs.cz/download-variant.php?general_file_variant_id=755&a=view-project-folder&project_folder_id=15& V rámci **sítě**:

termín pro odeslání přihlášek na zimní semestr je 15. června, na letní semestr 31. října. Jestliže se v rámci téže sítě hlásíte jako student již podruhé (tzv. Multiple Stay), musíte navíc zaslat doporučující dopisy od kontaktních osob na domácí a hostitelské univerzitě.

Jako **freemover**: termín podání přihlášky je 30. listopadu pro následující letní semestr; Na zimní semestr je možné vyjet jen výjimečně, po dohodě s hostitelskou Národní kanceláří, podávání přihlášek je umožněno podobně jako pro síť zpravidla v průběhu května.

Studenti v přihlášce pro mobilitu freemover uvádějí stručný popis náplně stáže v poli Motivation a přikládají dva dopisy na předepsaných formulářích; jimi dokládají:

Ve Freemover Letter of Acceptance:

- akceptaci z hostitelské univerzity (*workload of the student and credits for it*),
- potvrzení o zbavení povinnosti platit případné poplatky za studium v zahraničí (*the exemption from tuition fees*),

Ve Freemover Letter of Recommendation:

- dvě doporučení z domovské univerzity,

- potvrzení, že studium v zahraničí bude domovskou univerzitou následně uznáno (*the period of study abroad will be recognized*);

Učitelé k přihlášce pro mobilitu freemover přikládají (nejsou pro ně zvláštní formuláře):

- akceptační dopis z hostitelské univerzity,
- učební plán stáže v poli Motivation v přihlášce.

4. Udělení stipendia – Letter of Award - obdržíte e-mailem/poštou spolu s informací hostitelské Národní kanceláře - použijte k přijetí funkci **Accept** na svém desktopu. Tím se zde objeví možnost vyplnění Letter of Confirmation.

5. Letter of Confirmation odevzdáte po ukončení stáže své domácí Národní kanceláři a na svém desktopu vyplníte **Mobility Report**.

Body 4 a 5 jsou online pro přihlášky v rámci sítí, pro freemovery budou postupně zprovozněny.

- **Stipendium programu CEEPUS**

Stipendium je účastníkům programu CEEPUS vždy vypláceno hostitelskou zemí. Výše stipendia je v každém členském státě programu CEEPUS odlišná; aktuální výši vyplácených stipendií najdete na www.ceepus.info u jednotlivých zemí.

Cestovné na zahraniční stáž je stipendistům vypláceno jejich domovskou univerzitou. Kontaktujte partnera své sítě CEEPUS na univerzitě; freemovers se obrátí na nejbližšího partnera sítě CEEPUS na univerzitě, případně jim poradí Národní kancelář.

- **CEEPUS – Formuláře - kde najdete potřebné formuláře**

Přihlášky se již vyplňují pouze na www.ceepus.info

Následující formuláře slouží především pro informaci, pro sítě i individuální mobility jsou formuláře již dostupné přímo na desktopu stipendisty. Bližší informace získáte v "Pravidlech pro stipendisty".

FREEMOVER LETTER OF ACCEPTANCE host institution students

dokument uchazečů o individuální mobilitu "freemovers", který mají k dispozici přímo na desktopu

FREEMOVER LETTER OF RECOMMENDATION - home institution students

dokument uchazečů o individuální mobilitu "freemovers", který mají k dispozici přímo na desktopu

Letter of Confirmation - VZOR PRO INFORMACI

Letter of Confirmation lze najít na www.ceepus.info u příslušné potvrzené/accepted přihlášky stipendisty.

Obligations of a CEEPUS Scholarship Holder - aktuální znění na www.ceepus.info pod FAQs

Student Mobility Report

Teacher Mobility Report

- **CEEPUS - Harmonogram programu**

Jan 15

Call for Network Applications

Mar

Meeting of the Joint Committee of Ministers

End of Mar

International Commission, Letter of Award

Jun 15

Mobility Nominations for Networks/Winter Term

Oct 31

Mobility Nominations for Networks/Summer Term

Oct/Nov

Network Reports

Nov 30

Mobility Applications/Freemovers

Nov/Dec

CEEPUS General Evaluation Meeting

Dec 15

Projected Quota Fulfillment

11. PROGRAM EUPRO II

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v roce 2013, podobně jako v roce 2010 vyhlašuje další kolo veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích o poskytnutí účelových prostředků na programové projekty výzkumu, vývoje a inovací naplňující cíle programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji EUPRO II (LE) [22]. podle zákona č. **130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací [2].)**

Tato zadávací dokumentace - jako soubor podkladů a informací nezbytných pro zpracování a podání návrhu projektu, který je pak žádostí uchazeče o poskytnutí účelové podpory v programu EUPRO II - slouží jako příručka pro uchazeče v uvedené veřejné soutěži ve výzkumu, vývoji a inovacích (dále jen veřejná soutěž). Je dostupná na webových stránkách poskytovatele na adrese <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/verejna-podpora>.

Vzhledem k možnostem pokračování programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji EUPRO II (LE) v dalších letech jsou v této publikaci stručně uvedeny základní informace o tomto programu.

11.1 Cíl programu EUPRO II

Cílem programu mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji EUPRO II je umožnit prostřednictvím podpory účasti českých výzkumných institucí na koordinaci evropského výzkumu zvýšení účasti v mezinárodních programech výzkumu a vývoje a v bilaterálních aktivitách.

Pro hodnocení splnění cílů programu EUPRO II byla stanovena dvě kritéria:

- a) Počet projektů, kterým byla poskytnuta účelová podpora v programu EUPRO II (> 35)

- b) Podíl úspěšně ukončených projektů z počtu projektů, kterým byla poskytnuta účelová podpora (> 90 %)

Dalšími kritérii pro hodnocení jsou kvantitativní ukazatele, jako je počet projektů mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji podaných a přijatých v jednotlivých programech, počty informačních seminářů (kód „W“), poskytnutých konzultací (kód „O“) apod., které budou uváděny v hodnotících zprávách.

Celkové výdaje na uskutečnění programu/ podprogramu (z toho výdaje z veřejných prostředků s uvedením výdajů státního rozpočtu a jejich členění v jednotlivých letech) jsou uvedeny v následující tabulce.

Rok	Výdaje na program celkem [v tis. Kč]	Účelová podpora [v tis. Kč]
2011	26 000	26 000
2012	43 485	43 485
2013	64 000	64 000
2014	84 000	84 000
2015	80 000	80 000
2016	60 000	60 000
2017	40 000	40 000
Celkem na program	397 485	397 485

11.2 Termín vyhlášení, doba řešení projektu, název a sídla poskytovatele, kontaktní osoba

Název programu	EUPRO II
Kód programu	LE
Termín vyhlášení	Leden 2010
Doba trvání	Prosinec 2017

Program EUPRO II se nebude členit na podprogramy. Program je zaměřen na podporu infrastruktury mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji.

Datum vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích je stanoven na 1. července 2013. Uzávěrka přijímání návrhů projektů je 6. září 2013.

Poskytování účelové podpory formou dotace na vybrané programové projekty bude zahájeno v roce 2014 a ukončeno nejpozději v roce 2017, tzn., že přípustná doba řešení projektů v tomto programu je maximálně 4 roky.

Zveřejnění výsledků se předpokládá dne 31. ledna 2014 na webových stránkách poskytovatele <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/vyzkum-a-vyvoj-1/verejna-podpora>.

Uzavření smlouvy (vydání rozhodnutí) o poskytnuté podpoře na řešení vybraných projektů lze očekávat do 1. dubna 2014.

Název, sídlo, kontaktní osoba

Adresa: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Odbor výzkumu a vývoje (odb. 31)

Karmelitská 7, 118 12 PRAHA 1 – Malá Strana

Kontaktní osoba pro program EUPRO II (LE): Ing. Jana Juřicová, tel.: 234811699,

e-mail:jana.juricova@msmt.cz

Předpokládá se, že v letech 2010 až 2014 bude každý rok vyhlášena jedna veřejná soutěž ve výzkumu a vývoji na projekty, jejichž řešení začne vždy následující rok, tj. v letech 2011 až 2015

11.3 Požadavky na způsobilost

Uchazečem o účelovou podporu v programu EUPRO II může být organizační složka státu nebo organizační jednotka ministerstva, zabývající se výzkumem a vývojem, a dále právnická osoba nebo fyzická osoba, která se uchází o poskytnutí podpory, přičemž výzkum a vývoj musí být předmětem její činnosti a uchazeč musí splňovat podmínky stanovené v **části 2.2 písm. d) Rámce Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací (2006/C 323/01)**.

Uchazeč je povinen prokázat svoji způsobilost k řešení navrhovaného projektu podle ustanovení § 18 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací. Uchází-li se o řešení jednoho projektu společně více uchazečů, vztahuje se povinnost prokázat svoji způsobilost na všechny tyto uchazeče.

Pro uchazeče o účelovou podporu v podprogramu EUPRO II se v souladu s **§ 17 odst. 3 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací stanovuje jako další podmínka povinnost podat návrh projektu prostřednictvím aktuální verze softwarového návrhu projektu**.

Nesplnění podmínky prokázání způsobilosti podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací nebo povinnosti informovat o výše uvedených změnách je důvodem k vyloučení návrhu projektu z veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji.

Způsobilost k řešení projektu požadovanou zákonem o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací splňuje uchazeč, který **(v souladu s ustanovením § 18 odstavce 2 zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací)**:

- a) má odborné předpoklady k řešení projektu,
- b) má příslušné oprávnění k činnosti, je-li vyžadováno zvláštním právním předpisem (Zák-455),
- c) není v likvidaci, a jehož úpadek nebo hrozící úpadek není řešen v insolvenčním řízení (Zák-188),

11.4 Kritéria hodnocení návrhů projektů

1. Očekávaný přínos a kvalita projektu

- Očekávaný přínos realizace projektu (váha – 1)
- Význam řešeného problému ve vztahu k evropskému programu/aktivitě VaV (váha – 3)
- Význam řešeného problému pro vědeckou obec (váha – 2)

2. Proveditelnost projektu

- Strategie a metody řešení (váha – 1)
- Časový harmonogram řešení projektu (váha – 1)

3. Podmínky realizace projektu (váha – 1)
 - Finanční zabezpečení z hlediska výše, struktury a časového rozložení (váha – 2)
 - Finanční zabezpečení z hlediska efektivního užití poskytnuté podpory (váha – 2)
 - Technické podmínky realizace projektu (váha – 1)
4. Personální zabezpečení, řešitelský tým
 - Řešitelský tým, kvalifikační struktura (váha – 1)
 - Věková struktura řešitelského týmu (váha – 1)

12. VZOROVÝ KONTRAKT – NEZBYTNÉ PARAMETRY SMLUVNÍCH VZTAHŮ

V předchozích kapitolách (3-11) byla ukázána pestrost různých projektových schémat, která mohou ukazovat značně širokou oblast, kde je nutné ošetřovat právní zásady v různých kontraktech a smluvních vazbách. V nových výzvách bylo mnohokrát různými účastníky požadováno zjednodušení a sladění smluvních vztahů tak, aby nebyly významné rozdíly mezi jednotlivými projekty. Tato snaha byla ve svém důsledku završena definováním podmínek projektu ‚Horizon2020‘ (kap. 8). Zásadní požadavky však vycházejí z předchozích zkušeností a výsledků řešení sporných situací v předchozích obdobích a různých projektových schématech.

Následující část ukazuje klíčové součásti smlouvy – kontraktu s poskytovatelem (EC) podle modelového vzoru. (jednotlivé segmenty citovány z: „Model Contract – Cost Reimbursement“ z dubna 2000 vydaného Evropskou komisí jako pomůcka pro přípravu smluv o podpoře projektů výzkumu a vývoje zařazených do 5. Rámcového programu [23]). (Vzorová smlouva pro financování projektů výzkumu a vývoje EU, 2000, Vzorová konsorciální smlouva pro projekty výzkumu a vývoje EU, 2000).

Pro programy aktuálně připravených výzev programu ‚Horizon2020‘ jsou k dispozici vzorové dokumenty k různým formátům kontraktu (grantová smlouva a smlouva s poskytovatelem) na webových stránkách programu [ec.europa.eu/research]. Přes veškerou snahu se jedná o velmi rozsáhlé dokumenty s popisy problematiky a parametrů přesahujícími 140 stran textu, což mnoho potenciálních žadatelů celkem pochopitelně odrazuje. Současně dochází ještě k aktualizacím (např. vzor pro grantové dohody byl verzí uzavřenou 12. 2. 2014), což je pro žadatele nepříjemnou komplikací.

Z těchto důvodů jsme použili systém, který byl na předchozích projektových schématech a kooperacích odladěn a potvrzen. Jakkoli se jedná o starší úpravy, obecné formulace a zásady jsou prakticky shodné do současných výzev.

Smlouva je obvykle koncipována jako jednoduchá základní struktura, doplněná zásadními a jednoznačnými výklady termínů a jednotlivých parametrů daných činností a aktivit tak, aby bylo jejich chápání nepochybné a jednoznačné.

Nezbytnou součástí tak bývá povinná součást ustavení terminologie a zásadních pojmů. V závorce zůstává číslo „článku“ neboť vzájemná provázanost mezi jednotlivými články vede k různým odvoláním na články další. Proto zde zachováváme strukturu a čísla článků tak, aby bylo možno se v daných vazbách orientovat. Komentáře k daným odstavcům jsou uvedeny v celých odstavcích psaných kurzívou zdrojem citovaných pasáží je [24,25]:

„Definice pojmů (1)

1. „*Rozhodnutí*“ označuje rozhodnutí Rady 1999/65/ES z 22. prosince 1998 [26]). o pravidlech účasti podniků, výzkumných center (organizací) a vysokých škol, jakož i pro rozšiřování výsledků k realizaci Pátého rámcového programu Evropského společenství (1998 - 2002).

2. „*Nařízení*“ označuje nařízení Komise (ES) č. 996/22. prosince 1998 o pravidlech podniků, výzkumných center (organizací) a vysokých škol, jakož i pro rozšiřování výsledků k realizaci Pátého rámcového programu Evropského společenství (1998 - 2002)
3. „Smluvní strany“ jsou Společenství, hlavní smluvní partneři a vedlejší smluvní partneři.
4. „Hlavní smluvní partner“ je právnická osoba nebo mezinárodní organizace, jakož i Společné výzkumné zařízení (JRC - Joint Research Center), která uzavřela tuto smlouvu se Společenstvím.
5. „Vedlejší smluvní partner“ je právnická osoba nebo mezinárodní organizace, jakož i Společné výzkumné zařízení (JRC - Joint Research Center), s výjimkou hlavního smluvního partnera, která uzavřela tuto smlouvu se Společenstvím, jedná pod odborným dohledem jednoho nebo několika hlavních smluvních partnerů a je držitelem stejných práv a povinností jako tito partneři, s výjimkou ručení za provedení (realizaci) projektu a přístupových práv.
6. „Smluvní partner“ je hlavní nebo vedlejší smluvní partner.
7. „Koordinátor“ je hlavní smluvní partner, který zabezpečuje úkoly uvedené v článku 2 odstavci 1 této přílohy.
8. „*Vedlejší smlouva*“ je smlouva mezi *smluvním partnerem* a jedním nebo několika subdodavateli, která je uzavřena na poskytnutí služeb nebo dodávek výlučně pro *projekt*.
9. „*Vedlejší dodavatel*“ je právnická osoba nebo mezinárodní organizace, jakož i JRC, která uzavřela *vedlejší smlouvu*.
10. „*Projekt*“ je souhrn (komplex) prací uvedený v příloze I.
11. „*Zahájení projektu*“ je datum uvedené v článku 2 odstavci 1 smlouvy.
12. „*Trvání projektu*“ je časové období pro provedení (realizaci) *projektu* uvedené v článku 2 odstavci 1 smlouvy.
13. „*Den splnění*“ je den stanovený v článku 2 odstavci 2 druhém pododstavci smlouvy.
14. „*Podklady o projektu (výstupy projektu)*“ jsou zprávy a doklady (průkazy) o nákladech, uvedené v článku 4 smlouvy a v článku 4 této přílohy, jakož i všechny takto označené prvky v příloze I této smlouvy.
15. „*Konsorciální smlouva*“ je dohoda uzavřená mezi *smluvními partnery* s cílem precizovat nebo konkretizovat ustanovení smlouvy o vzájemných vztazích.
16. „*Asociovaný stát*“ je stát, který uzavřel se Společenstvím smlouvu na základě článku 170 Smlouvy o ES a na základě této smlouvy se podílí na financování rámcového programu.
17. „*Třetí země*“ je země, která není ani členským státem ES ani *státem asociovaným*.
18. „*Změna kontroly (řízení)*“ je každá změna kontroly (řízení) *smluvního partnera* ve smyslu článku 5 odstavce 1 pododstavce 3 *nařízení*. Kontrola (řízení) může vyplývat především z přímého nebo nepřímého vlastnictví většiny kapitálu společnosti *smluvního partnera* nebo z většiny hlasovacích práv akcionářů nebo společníků, nebo přímé nebo nepřímé *de facto* nebo *de jure* rozhodovací pravomoci u *smluvního partnera*.
19. „*Vyšší moc*“ každou nepředvídatelnou a nepřekonatelnou událost, která ovlivňuje provádění (realizaci) *projektu* u jednoho nebo několika *smluvních partnerů*.
20. „*Zájmy Společenství*“ se posuzují podle následujících kritérií:
Zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti průmyslu ve Společenství,

- Impulsy (podněty) k zachování a vytvoření pracovních míst ve Společenství,
podpora udržitelného rozvoje a zlepšení kvality života ve Společenství,
přínos k ostatní politikám Společenství, které jsou podporovány nepřímými aktivitami
výzkumu a vývoje,
stávající dohody Společenství s třetími zeměmi nebo mezinárodními organizacemi o
vědecko technické spolupráci.
21. „*Poznátky*“ jsou výsledky a informace ze všech *projektů*, které jsou prováděny (realizovány) na základě rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 182 (1999 ES z 22. prosince 1999 o Pátém rámcovém programu Evropských společenství v oblasti výzkumu, vývoje a demonstrací (předvádění) (dále jen „Pátý rámcový program“). K *poznatkům* dále patří autorská práva a práva k výsledkům na základě návrhu patentu nebo jeho udělení, užitečných vzorů, chráněných druhů a dalších rozhodnutí nebo jinak srovnatelných ochranných opatření.
 22. „*Již existující know-how*“ jsou informace s výjimkou *poznatků*, které jsou vlastnictvím *smluvních partnerů* před uzavřením smlouvy nebo, které smluvní partneři získají paralelně (mimo) s prováděním smlouvy, a které jsou nezbytné pro provedení (realizaci) *projektu*. K *již existujícímu know-how* patří autorská práva a práva k výsledkům na základě návrhu patentu nebo jeho udělení, užitečných vzorů, chráněných druhů a dalších rozhodnutí nebo jinak srovnatelných ochranných opatření.
 23. „*Přístupová práva*“ jsou licence a práva na využití *poznatků* nebo *již existujícího know-how*.
 24. „*Doplňková (komplementární) smlouva*“ je smlouva uzavřená se Společenstvím o pracích, které odborně (věcně) souvisejí s *projektem*, a která byla písemně uznána *smluvními partnery* za doplněk smlouvy.
 25. „*Doplňkový (komplementární) smluvní partner*“ je právnická osoba nebo mezinárodní organizace nebo JRC, která uzavřela doplňkovou (komplementární smlouvu).
 26. „*Hlavní smluvní partner ve stejném specifickém programu*“ je právnická osoba nebo mezinárodní organizace nebo JRC, která uzavřela smlouvu se Společenstvím jako hlavní smluvní partner v rámci stejného specifického programu, jako smlouva o tomto projektu.
 27. „*Využití*“ je přímé nebo nepřímé použití *poznatků* k výzkumným nebo *komerčním* účelům.
 28. „*Komeracionalizace (komerční využití)*“ je přímé nebo nepřímé použití *poznatků* pro vývoj výrobku nebo technologie a jejich uplatnění na trhu nebo pro koncepci a poskytování služby.
 29. „*Rozšiřování*“ je uvedení *poznatků* ve známost všemi vhodnými prostředky - kromě publikace formálně chráněných *poznatků* - za účelem vědecko technického pokroku.
 30. „*Plán na rozšiřování a využití*“ je *smluvními partnery* předpokládané *využití výsledků*, jejichž dosažení se předpokládá v jejich návrhu projektu.
 31. „*Plán na realizaci technologie*“ označuje zprávu, jejíž obsah je stanoven článkem 17.
 32. „*Oprávněný zájem*“ označuje každý zájem *smluvního partnera* jako organizace, který může být prokázán v případech uvedených v této příloze. Podmínkou je, že *smluvní partner* prokáže, že nerespektování tohoto zájmu by mu přineslo konkrétní a nepřiměřené škody.
 33. „*Uznané (započitatelné) náklady*“ označuje náklady uvedené v člancích 23 a 24 této smlouvy při respektování článku 22 odstavců 1 až 4.“

U drtivé většiny těchto definic jsou obsahy jednotlivých definic zřejmé, nicméně význam jednotlivých prvků je třeba přebírat přesně, aby nedocházelo k nesrovnalostem.

Jasnou a nepochybnou musí být rovněž otázka pravomocí, zodpovědností a otázek spojených s managementem projektu. Dle vzoru např.

„Management projektu a příslušné úkoly koordinátora (2)

1. Aniž by byl dotčen odstavec 2, má *koordinátor* působnost pro vědeckou (odbornou), finanční a správní koordinaci *projektu*. V rámci toho
 - a) jedná jako zprostředkovatel mezi *smluvními partnery* a Komisí. Jeho úkolem je především předávat Komisi všechny podklady, které se týkají *projektu* a veškerou korespondenci o *projektu*,
 - b) informuje Komisi o skutečném zahájení prací a o osobách, které jsou u jednotlivých *smluvních partnerů* odpovědné (příslušné) ve smyslu odstavce 2 písmeno a) za provádění prací,
 - c) předává Komisi: doklady (průkazy) o nákladech sestavené podle článku 4 smlouvy a této přílohy a pravidelné zprávy, závěrečnou zprávu/ závěrečné zprávy a dodatečné zprávy, připravené podle článku 4 smlouvy a této přílohy, po připojení údajů od *smluvních partnerů* a ověření, zda údaje (podklady) odpovídají vynaloženým nákladům, souhrn *plánu na realizaci technologie* podle článku 17 odstavce 2 této přílohy a *podklady o projektu*, pokud příloha I této smlouvy nestanoví jinak,
 - d) přejímá s výhradou zvláštních podmínek uvedených v článku 6 smlouvy do správy všechny platby Komise na konto uvedené v článku 3 odstavci 3 pododstavci 1 smlouvy,
 - e) převádí obnosy stanovenou smlouvou *smluvním partnerů* až do maximální výše uvedené v článku 3 odstavci 3 pododstavci 3 smlouvy nejpozději do 30 dnů po obdržení platby od Komise; koordinátor není zplnomocněným vlastníkem těchto prostředků; koordinátor informuje Komisi o rozdělení prostředků a datech jejich dalších převodů na tiskopisu dle části E-3,
 - f) informuje *smluvní strany* o každé okolnosti, která by mohla podstatně ovlivnit *projekt* a o které se dozví, jako např. o každé změně osob uvedených v odstavci písmeno a), o každé *změně forem kontroly (řízení)* některého ze *smluvních partnerů* a o každé okolnosti, která by mohla ovlivnit podmínky účasti uvedené v člancích 3 až 12.
 - g) informuje Komisi o převodech uznaných (započitatelných) nákladů, které jsou uvedeny v tabulce s rozdělením pro jednotlivé partnery a druhy nákladů, mezi *smluvními partnery* a mezi jednotlivými druhy nákladů. Podmínky uvedené v článku 22 musí být dodrženy. Nemůže-li *koordinátor* plnit své závazky, může Komise, aniž by byl dotčen článek 7 odstavec 3 písmeno b), jmenovat po dohodě s ostatními *smluvními partnery* některého z nich *koordinátorem*.
2. Smluvní partneři
 - a) přijímají vhodná opatření pro řádné provádění svých prací stanovených v příloze I. K tomu účelu jmenují jednu nebo více osob uvedených v článku 23 odstavci 1, které řídí příslušné práce a starají se o to, že svěřené práce budou řádně provedeny,
 - b) popřípadě vzájemně uzavírají *konsorciální smlouvu*, která musí být v souladu s touto smlouvou a předpisy o volné soutěži (konkurenci). V konsorciální smlouvě mohou upravit a doplnit zejména organizaci práce a záležitosti, které se týkají *přístupových práv* uvedených v člancích 12 až 15,

- c) informují *koordinátora* o každé okolnosti, která by mohla podstatně ovlivnit *projekt*, jako např. o každé změně osob uvedených v odstavci písmeno a), o každé *změně kontrolních (řídících) postupů* některého ze *smluvních partnerů* a o každé okolnosti, která by mohla ovlivnit podmínky účasti uvedené v člancích 3 až 12,
 - d) archivují řádně podepsané originály případných *vedlejších smluv*,
 - e) předávají *koordinátorovi* nezbytné údaje pro přípravu zpráv podle článku 4 smlouvy a této přílohy, jakož i příslušné doklady o vynaložených nákladech. Stejně, s výjimkou individuální části *plánu na realizaci technologie*, postupují i u ostatních *podkladů o projektu*, pokud v příloze I není uvedeno jinak,
 - f) informují *koordinátora* o přesunech nákladů, které jsou uvedeny v tabulce s předběžným rozdělením na jednotlivé druhy, mezi *smluvními partnery* a mezi jednotlivými druhy nákladů, pokud jsou přitom dodrženy podmínky uvedené v článku 22 odstavci 5,
 - g) předkládají Komisi individuální část *plánu na realizaci technologie* dle článku 17 odstavce 3,
 - h) informují Komisi o opatřeních podle článku 16 odstavce 3, která podnikly pro uskutečnění *plánu na realizaci technologie* a o každé podstatné změně tohoto plánu,
 - i) zúčastňují se relevantních zasedání, která byla svolána za účelem kontroly, sledování a hodnocení *projektu*,
 - j) překládají Komisi všechny požadované údaje o řádném plnění smlouvy. Předávají všechny údaje, které jsou podle článku 16 odstavce 2 potřebné pro schválení *plánu na realizaci technologie*.
3. V tabulce, která je zařazena za podpisy v této smlouvě, s předběžným rozdělením navrhovaných *uznaných (započitatelných) nákladů* jsou stanoveny vztahy odborného dohledu mezi *hlavními smluvními partnery* a *vedlejšími smluvními partnery*.
4. Komise si může zajistit pomoc nezávislých odborníků pro zasedání uvedená v odstavci 2 písmeno i).

Komise učiní nezbytná opatření, aby zajistila, že tito odborníci zachovají důvěrnost získaných informací. Komise před zasedání seznámí *mluvní partnery* s identitou uvažovaných odborníků. Vznese-li *smluvní partneři z oprávněných důvodů* námitky, Komise své návrhy stáhne.“

Uvedený rozsah povinností a nezbytných aktivit řídicího subjektu je předchozím článkem definován ve všech možných parametrech. Z uvedených definic jsou zřejmé i předpokládané povinnosti a další požadavky poskytovatele na řízení projektu. Detailnější požadavky jsou v člancích směřovaných např. na kontrolu, finanční zprávy, odpovědnosti atp. Dalším nezbytným prvkem je definice finančních vazeb a vztahů:

„Finanční příspěvek Společenství (3)

1. Finanční příspěvek Společenství je poskytován následovně:
- a) během maximálně 60 dnů po podpisu posledního *smluvního partnera* je *koordinátorovi* poskytnuta první záloha. *Koordinátor* rozdělí zálohu podle tabulky s předběžným rozdělením navrhovaných *uznaných (započitatelných) nákladů*, která je uvedena za podpisy této smlouvy. Není - li *projekt* během tří měsíců po poskytnutí první zálohy skutečně zahájen, může Komise
 - i) s použitím článku 7 odstavce 3 písmeno a) smlouvu buď ukončit,

- ii) nebo Komise může stanovit úroky z první zálohy za dobu ode dne poskytnutí zálohy do dne skutečného zahájení prací ve výši, kterou Evropská centrální banka stanovila pro své nejdůležitější refinanční obchody v první den měsíce, v kterém prošla tříměsíční lhůta. Tyto úroky si Komise započte (odečte) při následujících převodech finančních prostředků,
- b) pravidelné převody se provádějí ve lhůtě maximálně 60 dnů ode dne, kdy Komise schválila pravidelné zprávy, příslušné doklady o vynaložených nákladech nebo jiné *podklady o projektu*, nebo ode dne, kdy jsou podle článku 4 odstavce 3 pododstavce 4 považovány za schválené. Výše pravidelných převodů se řídí podle *uznaných (započitatelných) nákladů*, které Komise schválila. Při každém pravidelném převodu je zadržena část příspěvku, která odpovídá části první zálohy. Výše této části zadrženého příspěvku se stanoví z poměru (podílu) uznaných (započitatelných) nákladů schválených Komisí a navrhovaných výdajů v příslušném časovém období.
 - c) Poslední platba se provede v období maximálně 60 dnů ode dne, kdy Komise schválila poslední *podklad (výstup) z projektu* nebo jestliže se tyto podklady v souladu se článkem 4 odstavec 3 čtvrtý a pátý pododstavec považují za schválené. Poslední příspěvek je roven rozdílu dlužného obnosu na základě *uznaných (započitatelných) nákladů*, které schválila Komise, a součtu zálohy a pravidelných plateb. Celkový finanční příspěvek Společenství však nesmí přestoupit maximální výši, která je stanovena v článku 3 odstavci 2 smlouvy. Platby uvedené pod písmeny a) až c) se považují za provedené dnem, kdy jsou uvolněny z bankovního konta Komise. Komise může lhůtu 60 dnů stanovenou v pododstavci 1 písmenech d) a c) po oznámení příslušným *smluvním partnerům* kdykoliv přerušit, jestliže považuje za nutné další ověřování (posuzování). Lhůta pokračuje dále poté, kdy Komise ukončila dodatečná šetření. Po projití stanovené lhůty, nejpozději však dva měsíce po provedení poslední platby a aniž by byl dotčen pododstavec 3 mohou postižení *smluvní partneři* nebo *koordinátor* jménem všech *smluvních partnerů* požadovat úrok ze zpoždění. Úrok se stanoví ve výši, podle které úročí Evropská centrální banka své refinanční obchody první den v měsíci, v kterém skončila tříměsíční lhůta, se zvýšením 1,5 %. Úroky se počítají za období ode dne ukončení lhůty pro zaplacení do dne skutečné platby.
2. Při podezření z podvodu nebo při významnějším narušování finančních postupů ze strany některého ze *smluvních partnerů* může Komise pozastavit platby a/nebo požádat *koordinátora*, aby platby příslušnému *smluvnímu partnerovi* pozastavil. Druhá varianta je vázána na smluvní závazky.
 3. S výjimkou článku 26 se považují všechny platby za zálohy až do doby schválení *posledního podkladu (výstupu) z projektu*.
 4. Jestliže je finanční příspěvek, i s ev. vyrovnáním stanoveným na základě finanční kontroly podle článku 26, který zaplatilo Společenství, celkově vyšší než celkový příspěvek podle plateb uvedených v odstavci jedna pododstavci 1, vrátí příslušní *smluvní partneři* rozdíl v Euro během lhůty, kterou stanoví Komise svým sdělením s převodkou pro zpětnou platbu. Nezaplatí-li *smluvní partner* obnos ve lhůtě stanovené Komisí, připočítává se mu k tomuto obnosu úrok ze zpoždění. Úrok se stanoví ve výši, podle kterého úročí Evropská centrální banka své refinanční obchody v první den v měsíci, v kterém skončila tříměsíční lhůta, se zvýšením 1,5 %, pokud v této smlouvě nejsou stanoveny jiné výše úroků. Úroky se počítají za období ode dne ukončení lhůty pro zaplacení do dne skutečné platby. Bankovní poplatky při vrácení peněz Společenství jdou výlučně k tíži příslušných *smluvních partnerů*. Výzva Komise k vrácení prostředků, které Komise vyplatila, je sdělena příslušnému *smluvnímu partnerovi* a je plně vymahatelným titulem ve smyslu článku 256 smlouvy o ES.

Komise se může rozhodnout, že dlužné prostředky může odpočíst od obnosu, který *smluvnímu partnerovi* z nějakých důvodů dluží.

5. V případech, kdy byly po *ukončení smlouvy*, vypovězení smlouvy nebo po vyloučení některého *smluvního partnera* při finanční kontrole zjištěny závažné finanční nesrovnalosti nebo podvod, může Komise od *smluvního partnera* požadovat vrácení celého příspěvku, který mu byl poskytnut. Vracený příspěvek bude zatížen úrokem. Úrok se stanoví ve výši, podle kterého úročí Evropská centrální banka své refinanční obchody první den v měsíci, v kterém příslušný *smluvní partner* dostal příspěvek, který má být vrácen. Tento úrok se zvyšuje o další dvě procenta. Úroky se počítají za období ode dne obdržení prostředků, které mají být vráceny do dne jejich vrácení.“

S předchozí vazbou na finanční vztah mezi žadatelem/konsorciem a poskytovatelem dosti úzce váže i povinnost podávání reportů a informací o průběhu projektu, což upravuje v modelovém kontraktu čl.4:

„Předkládání podkladů o projektu (výstupů) a přehledu obnosů dále převedených koordinátorem (4)

1. Zprávy:

a) Komisi je nutné předkládat ke schválení následující zprávy:

- i) pravidelné zprávy o postupu prací, vynaložených prostředcích, odchylkách od plánu práce a o dosažených výsledcích,
- ii) další (dodatečné) zprávy s informacemi vyžadovanými podle přílohy i,
- iii) závěrečnou zprávu o všech pracích, cílech, výsledcích a závěrech se shrnutím všech těchto uvedených bodů,
- iv) zprávy uvedené v předcházejících třech bodech nesmějí být zveřejněny v plném znění; dodatečně musí být předloženy ve formě, která *smluvním partnerům* umožní výsledky publikovat. Závěrečná zpráva vhodná (přípustná) pro publikování poskytuje třetím stranám ve Společenství nebo v *asociovaných státech* dostatečnou informaci o výsledcích, že mohou požádat o licenci na *poznatky*,
- v) *plán na realizaci technologie*.

b) Obsah (struktura) zprávy musí splňovat pokyny Komise. Kvalita zpráv pro publikování musí být taková, že umožní přímou reprodukci. *Plán na realizaci technologie* musí splňovat ustanovení v článku 17.

2. Prokázání nákladů (doklady)

- a) Prokázání (zdůvodnění) nákladů se provádí v Euro a v měně, v které *smluvní partner* vede své účetnictví. Přepočet na Euro ve zdůvodnění (prokázání) nákladů a pro příslušné platby se provádí na základě směnného a přepočítávacího kursu pro rozpočtové prostředky, které zveřejňuje Komise a které platí pro první pracovní den v měsíci, který následuje po období, za které se provádí zdůvodnění (prokázání) nákladů. Zisky a ztráty ze změn směnného kursu mezi zdůvodněním (prokázáním) nákladů a provedením platby se nezohledňují.
- b) *Smluvní partner* předává své prokázání (zdůvodnění) nákladů prostřednictvím *koordinátora* Komisi ve formě dle části E-1. *Smluvní partner*, který nedostává žádné prostředky od Komise, musí však přesto předkládat přehledy o vynaložených prostředcích v rámci *projektu* a o provedených pracích a dosažených výsledcích.

3. Každou pravidelnou zprávu, příslušné prokázání (zdůvodnění) nákladů a souhrnné (integrované) prokázání (zdůvodnění) nákladů, stejně jako veškeré dodatečné zprávy je nutné předložit Komisi do dvou měsíců po ukončení doby *trvání (řešení) projektu*. Ostatní *podklady o projektu (výstupy projektu s výjimkou plánu na realizaci technologie)* je nutné předložit ve lhůtách stanovených v příloze I. Nevylučuje-li se Komise k *pokladům o projektu (výstupům projektu)* do dvou měsíců po jejím obdržení, potom se tyto podklady považují za schválené, s výjimkou *plánu na realizaci technologie*. Pro předkládání a schvalování *plánu na realizaci technologie* platí lhůty stanovené v článku 16.
4. Komise si vyhrazuje právo zadržet část a výjimečných případech i celý finanční příspěvek Společenství až do příštího zúčtovacího období, pokud nebyly předloženy prokázání (zdůvodnění) nákladů, pravidelná zpráva nebo ostatní *podklady o projektu (výstupy projektu)* ve lhůtách stanovených v odstavci 3 nebo v příloze 1. Komise se může rozhodnout, že neuhradí náklady vynaložené v posledním období (etapě) projektu, jestliže jí nebyla poskytnuta následující plnění v termínech stanovených v odstavci 3. Přitom pro předložení platí lhůta jednoho měsíce od doby, kdy Komise připomenula, že chybí některé podklady:
 - prokázání (zdůvodnění) nákladů za poslední období (etapu),
 - závěrečná zpráva/zprávy nebo jiné podklady o projektu (výstupy),
 - *plán na realizaci technologie*.
5. *Koordinátor* připojuje k průkazu (zdůvodnění) nákladů přehled uvedený v článku 2 odstavci 1 pododstavci 1 písmeno e). Týká-li se tento přehled dalších převodů poslední platby Společenství, předkládá *koordinátor* přehled bezprostředně po provedení převodu dalším partnerům.“

V předchozích kapitolách byl zmíněn problém dalších smluv se třetími stranami, což některá projektová schémata neumožňují, některá ano, některá je omezují rozsahem nebo zaměřením. Jejich potenciální rizika a možnosti jsou v nových výzvách s jistými omezeními použitelné, je však třeba respektovat pravidla dané výzvy. V Modelovém kontraktu je např.:

„Vedlejší smlouvy (5)

1. *Smluvní partneři* mohou uzavírat *vedlejší smlouvy*, jestliže jsou potřebné pro jejich práci. Týká-li se *vedlejší smlouva* výdajů na koordinaci, nemohou být tyto náklady započítány jako náklady přímé. Pokud v příloze I této smlouvy není uvedeno jinak, je pro následující případy nutný předchozí souhlas Komise:
 - a) jestliže *vedlejší smlouva* některého ze smluvních partnerů překročí tyto hodnoty:
 - 20 % celkových uznaných (započitatelných) nákladů nebo
 - 100 000 EUR, přičemž rozhodující je nižší obnos,
 - b) jestliže *vedlejší smluvní partner* má sídlo v některé *třetí zemi*, avšak jen v případě, že příslušný *smluvní partner* nemá sídlo ve stejné zemi. Souhlas Komise se považuje za udělený, pokud se Komise nevyjádřila během jednoho měsíce po obdržení návrhu.
2. Smluvní partner se musí postarat, aby závazky pro vedlejšího smluvního partnera ve *vedlejší smlouvě* byly plněny, a to:
 - aby účty (kalkulace) předkládané v rámci *projektu* odpovídaly příslušným výkonům (plněním),
 - aby tyto účty podrobovaly kontrolám dle článků 26 a 27.“

Významnou otázkou je také podíl záruk a jejich formy, které konsorcium vůči poskytovateli musí definovat. V Modelu je požadováno např.:

„Ručení (6)

1. Vzájemné ručení *smluvních partnerů* za ztráty nebo škody každého druhu, které jim vzniknou při plnění této smlouvy, je upraveno zákonem uvedeným v článku 5 odstavci 1 smlouvy.
2. *Hlavní smluvní partneři* provádějí všechna nutná a smysluplná opatření k tomu, aby *smluvní partner*, který porušil smlouvu, vykonal všechny práce stanovené *projektem*. Nemohou však od takového *smluvního partnera* vyžadovat vrácení dlužného příspěvku (obnosu). Tento obnos je společným dluhem za porušení smlouvy. Opatření přijímaná v případě *vyšší moci* se dohadují mezi *smluvními stranami*. *Smluvní strany* výslovně dohodnou, že chybějící (nedostatečné) výrobky nebo služby, které jsou nezbytné pro splnění této smlouvy, včetně poruch funkce nebo výkonu v souvislosti s koncem tisíciletí nebudou považovány za *vyšší moc*.
3. Společenství nemůže ručit za jednání nebo naopak nejednání *smluvních partnerů*. Komise žádným způsobem neodpovídá za nedostatky výrobků nebo služeb, které spočívají na *poznacích* dosažených v rámci projektu, zejména však neodpovídá za funkční nebo výkonové poruchy výrobků nebo služeb v souvislosti s koncem tisíciletí. *Smluvní partneři* přebírají celkové ručení za Společenství a zavazují se, že odškodní třetí strany v případě stížnosti, požadavku nebo postupu vůči škodám, které vznikly jednáním nebo naopak nejednáním *smluvních partnerů*, nebo škodám z výrobků nebo služeb založených na *poznacích* získaných v rámci projektu. Podmínkou ručení je, že *smluvní partneři* přispěly k příslušným ztrátám nebo škodám nebo, že za ně odpovídají. Prokáže li třetí strana své nároky vůči Společenství, spojené s prováděním této smlouvy, jsou *smluvní partneři*, kteří by mohli být považováni za odpovědné, povinni Společenství pomoci.
4. Prokáže li třetí strana své nároky vůči některému ze *smluvních partnerů*, může jim Komise, aniž by byl dotčen odstavec 1, pomoci. Podmínkou je, aby příslušný *smluvní partner* Komisi o pomoc písemně požádal. Náklady, které Komisi v souvislosti s pomocí vzniknou, jdou k tíži příslušného *smluvního partnera*.

Současně s problematikou přístupu ke třetím stranám je většinou umožněno k dílčím částem projektových prací přizvat další spolu-řešící subjekt, ale musí být zakotven i mechanismus, který upravuje případné vyloučení člena řešitelského týmu. Jak je nasnadě, pro členy řešitelského týmu je tato problematika významná a je proto obvykle požadována jako nedílná součást podmínek smlouvy poskytovatele. Problematika je značně komplikovaná, neboť jsou ve hře mnohá nedokončená řešení, různá práva a zejména požadavek na co možná nejmenší negativní ovlivnění současného průběhu projektu:

„Vypovězení smlouvy nebo vyloučení smluvního partnera (7)

1. Komise může vypovědět celou smlouvu nebo jen smlouvu s jedním *smluvním partnerem*, jestliže
 - a) existují vážné odborné nebo ekonomické důvody, které podstatně ovlivňují *projekt* (rovněž v případech, kdy smlouva po svém odročení z důvodů *vyšší moci* nemůže dále pokračovat),
 - b) jsou podstatně omezeny možnosti *využití* výsledků *projektu*. Komise ve svém písemném sdělení s návratkou pro potvrzení o příjmu sdělení stanoví lhůtu pro vypovězení smlouvy v maximální délce jednoho měsíce po obdržení písemného sdělení.

2. Komise nevznese žádné námitky proti:
 - a) ukončení smlouvy na základě písemného sdělení provedeného *koordinátorem* a po souhlasu ostatních *smluvních partnerů* z důvodů uvedených v odstavci 1,
 - b) odstoupení některého ze *smluvních partnerů*, jestliže s odstoupením vyslovili písemný souhlas ostatní *smluvní partneři* a pokud odstoupení neovlivní podstatně *projekt*. Ukončení smlouvy nebo vyloučení některého ze *smluvních partnerů* nabývá účinnosti“:

datem potvrzené návratky o převzetí rozhodnutí Komise,

nejpozději jeden měsíc poté, co bylo doručeno oznámení *smluvního partnera* či *smluvních partnerů* o odstoupení od smlouvy a pokud Komise proti tomu nevznese námitky.
3. V následujících případech může Komise bez průtahů po doručení návratky, potvrzující sdělení Komise, vypovědět smlouvu nebo prohlásit účast některého ze *smluvních partnerů* za ukončenou:
 - a) práce na *projektu* nebyly zahájeny do třech měsíců po vyplacení první zálohy a nově navrhovaný termín zahájení prací nebyl Komisí akceptován.
 - b) *smluvní partner* nedostal v plném rozsahu svým závazkům ani poté, co jej Komise nebo *koordinátor* písemně vyzvali, aby své závazky splnil nejpozději do jednoho měsíce:
 - i) se souhlasem ostatních přímo postižených smluvních partnerů a vedlejších smluvních partnerů v případě, že se jedná o hlavního smluvního partnera,
 - ii) se souhlasem přímo postiženého hlavního smluvního partnera a ostatních vedlejších smluvních partnerů v případě, že se jedná o vedlejšího smluvního partnera,
 - c) u *smluvního partnera* došlo ke změnám *kontroly (řízení)*, které by mohly podstatně ovlivnit *projekt* nebo *zájmy Společenství*,
 - d) při zahájení konkursního nebo likvidačního řízení, které vede k přechodnému nebo definitivnímu ukončení činnosti *smluvního partnera*, nebo při srovnatelném předběžném nebo soudním postupu podle práva v jednotlivých členských státech, který vede ke stejným výsledkům,
 - e) při vážných finančních nesrovnalostech.
4. Komise vypoví po obdržení návratky o příslušném sdělení bez průtahů smlouvu nebo prohlásí účast *smluvního partnera* za ukončenou v následujících případech:
 - a) podmínky stanovené pro účast na *projektu* v člácích 3 až 12 *rozhodnutí* nejsou plněny, nebo Komise dospěje k názoru, že *projekt* již není nezbytný pro realizaci (provedení) specifického programu,
 - b) *smluvní partner* poskytl chybné údaje, za což může být stíhán, nebo se dopustil záměrného opomenutí s cílem získat finanční příspěvek Společenství nebo jinou výhodu ze smlouvy,
 - c) příslušný *smluvní partner* nepředložil svou část (individuální plán) *plánu na realizaci technologie* v termínu stanoveném v článku 16 odstavci 1 a nepředložil tento plán ani do jednoho měsíce poté, co jej k tomu Komise vyzvala.
5. Dopis, kterým Komise prohlásí účast *smluvního partnera* (i pro případ jeho odstoupení) za ukončenou nebo, kterým smlouvu ukončí, musí být v prvním případě adresován

příslušnému *smluvnímu partnerovi* a v případě druhém *koordinátorovi*. Forma dopisu je stanovena v odstavcích 1 až 4. Kopie těchto dopisů jsou v prvním případě adresovány *koordinátorovi* a v případě druhém všem ostatním *smluvním partnerům*.

6. *Smluvní partner* po obdržení dopisu Komise, kterým je mu sděleno vypovězení smlouvy nebo jeho (smluvního partnera) vyloučení, popřípadě po sdělení o vlastním vypovězení smlouvy nebo odstoupení od ní, provede všechna nezbytná opatření k tomu, aby své závazky zrušil zcela a nebo je omezil tak, jak je to jen možné. Při vypovězení smlouvy nebo při vyloučení některého ze *smluvních partnerů* podle odstavce 1 nebo odstavce 2 pododstavce 1 písmeno a) upraví se finanční příspěvek Společenství dle uznaných (započitatelných) nákladů za Komisí schválené *výstupy (výsledky, podklady) z projektu* a z uznaných (započitatelných) nákladů, o kterých se před termínem uvedeným v prvním pododstavci předpokládalo (v dobré víře), že budou později schváleny. Při vypovězení smlouvy nebo vyloučení *smluvního partnera*
 - a) podle odstavce 2 pododstavce 1 písmeno b), odstavce 3 písmeno b) nebo d) nebo odstavce 4 písmeno c) může Komise požadovat vrácení celého nebo části finančního příspěvku Společenství. Přitom se respektuje druh a výsledky provedených prací jakož i jejich užitek pro Komisi s ohledem na příslušný specifický program,
 - b) podle odstavce 3 písmeno c) nebo odstavce 4 písmeno a) mohou být uhrazeny jen uznané (započitatelné) náklady za Komisí schválené *výstupy (výsledky, podklady) z projektu*, kterých bylo dosaženo před vznikem důvodu pro vypovězení smlouvy a vyloučení *smluvního partnera*. Dále mohou být uhrazeny i uznané (započitatelné) náklady, které byly vynaloženy v dobré víře a uznány za platné před termínem uvedeným v prvním pododstavci,
 - c) ve smyslu odstavce 3 písmeno a) nebo e) nebo odstavce 4 písmeno b) může Komise požadovat vrácení celého nebo části finančního příspěvku Společenství. Příspěvek požadovaný k vrácení bude zatížen úroky ve výši sazby používané Evropskou centrální bankou pro nejdůležitější refinanční obchody v první den měsíce, v kterém smluvní partner prostředky obdržel. Tento úrok se zvyšuje o dvě procenta. Úroky se počítají za období od obdržení finančních prostředků do jejich vrácení.
7. Vyloučení *smluvního partnera* nezpochybňuje *přístupová práva* k provedení (realizaci) projektu, která byla zaručena k termínu vyloučení podle článků 11 a 12. Tato *přístupová práva* jsou zajištěna každému *smluvnímu partnerovi*, který od vyloučeného partnera převezme všechny nebo část prací za následujících podmínek:

bezplatně, pokud je vyloučen podle odstavce 3 písmeno b) nebo e) nebo podle odstavce 4 písmeno b),

popřípadě za podmínek stanovených v člancích 11 a 12. *Přístupová práva* za účelem *využití* budou zajištěna *smluvním partnerům* podle článků 11 a 13 až 15 v rozsahu, který je potřebný pro využití poznatků, na kterých se *smluvní partner* až do svého vyloučení podílel. Předpokládá li se *využití* připraví *smluvní partneři*, včetně vyloučeného *smluvního partnera plán na realizaci technologie* podle článků 16 a 17. *Smluvní partner*, který ve smyslu odstavce 3 písmeno b), c) nebo e) je vyloučen, ztratil *přístupová práva* za účelem *využití*.
8. Vypovězením smlouvy nebo vyloučením některého ze *smluvních partnerů* zůstávají nedotčena následující ustanovení a i nadále platí pro lhůty uvedené v následujících člancích:

články 5, 6 a 8 smlouvy,

příloha II článek 2 odstavec 1 první pododstavec písmena a), d), e) a f), článek 2 odstavec 2 písmena c), d), h) a j), článek 3 odstavce 4 a 5, článek 4 odstavec 5, článek 6, článek 9 až 21 a články 25, 26 a 28 této přílohy. *Smluvní partneři* jsou povinni poskytovat *podklady o projektu (výstupy projektu)*, které souvisejí s pracemi provedenými až do vypovězení smlouvy nebo do ukončení jejich účasti na projektu.“

Jednou z nejvýznamnější částí je pochopitelně často zmiňovaná problematika ochrany a využití duševního a průmyslového vlastnictví, zejména vlastnických práv k daným výsledkům, což je sice předmětem samostatného kurzu, ale jako oblast zásadního významu je pochopitelně upravena samostatným legislativním blokem – v modelovém kontraktu jsou to např. následující články:

„Vlastnictví poznatků (8)

1. *Poznatky* jsou vlastnictvím *smluvních partnerů*, kteří jich dosáhli při provádění prací na projektu.
2. Získalo-li *poznatky* při provádění prací více *smluvních partnerů*, upraví si tyto (*smluvní partneři*) mezi sebou a v souladu s touto smlouvou, komu budou patřit vlastnická práva a jak tato práva budou využívána.
3. Mohou-li si u některého *smluvního partnera* činit určité osoby nároky na práva k *poznatkům*, musí *smluvní partner* provést taková opatření nebo uzavřít takové smlouvy, aby tato práva byla vykonávána v souladu s jeho vlastními závazky vyplývajícími z této smlouvy.
4. Odstoupí-li *smluvní partner* od nároků na vlastnictví *poznatků*, postará se odpovídajícími opatřeními nebo smlouvami, aby jeho smluvní závazky přešly na nového držitele práv tak, aby byly zajištěny zejména *zájmy Společenství* a Společenstvím uzavřené mezinárodní smlouvy. *Smluvní partner* předem informuje ostatní *smluvní strany* o podmínkách postoupení svých práv.

Ochrana poznatků (9)

1. *Smluvní partneři* vlastníci *poznatky*, které mohou být využity, zajistí, že tyto *poznatky* v případě společného vlastnictví budou přiměřeně a účinně chráněny. Podrobnosti a doba ochrany jsou stanoveny v *plánu na realizaci technologie*, který musí splňovat zásady stanovené v článcích 16 a 17.
2. Nemá-li *smluvní partner* v úmyslu uplatnit práva na ochranu *poznatků* v zemi, kterou doporučuje (označí) Komise, nebo nehodlá-li ochranu uplatnit vůbec, může tato ochranná opatření provést Komise s jeho souhlasem. *Smluvní partner* nemůže souhlas bez zásadních důvodů odmítnout. Společenství v tomto případě přejímá všechny závazky *smluvního partnera* uvedené v článcích 10 až 14. *Smluvní partner*, pokud o to požádá, obdrží v příslušné zemi bezplatně *přístupová práva* k *poznatkům* a může na tyto *poznatky* poskytovat sublicence.
3. *Smluvní partner* může bez ohledu na druh nosiče údajů publikovat informace o *poznatcích*, ke kterým má vlastnická práva, pokud publikováním není dotčena jejich ochrana. Ostatní *smluvní partneři* musí být o záměru a předpokládaném termínu zveřejnění včas a předem informováni. Pokud do 30 dnů požádají o kopii zamýšleného zveřejnění, musí jim být poskytnuta. V případě odůvodněných námitek, že zveřejnění by mohlo ovlivnit ochranu *poznatků* dle odstavce 1, mohou proti zveřejnění protestovat do 30 dnů po obdržení kopie zamýšleného zveřejnění. Podrobnosti tohoto požadavku a nezbytná opatření k zabezpečení ochrany *poznatků* mohou být upraveny v *konsorciální smlouvě*.“

Pochopitelně zásadním prvkem je samotná využitelnost dosažených výsledků, proto je ošetřena i tato činnost. Dle vzorového Modelu např. články:

„Využití poznatků (10)

1. *Smluvní partneři se zavazují, že poznatky, ke kterým mají vlastnická práva, v přiměřené době využijí nebo umožní jejich využití, a to v souladu se zájmy Společenství a při dodržení mezinárodních smluv uzavřených Společenstvím. Podrobnosti využití, včetně přiměřené doby využití jsou stanoveny v článcích 16 a 17 plánu na realizaci technologie.*
2. *Nebudou-li poznatky využity v souladu s podmínkami dle odstavce 1 pododstavce druhého a ve stanovených termínech, budou smluvní partneři tyto poznatky rozšiřovat s respektováním nezbytné ochrany vlastnických práv a práv patentových, důvěrnosti a výhod z rychlého rozšíření a svých vlastních oprávněných zájmů.*

Nesplní-li smluvní partneři tento závazek, zajistí rozšíření za stejných podmínek sama Komise.

Všeobecné zásady zabezpečení přístupových práv (11)

1. *Přístupová práva jsou smluvním partnerům zabezpečována podle podmínek uvedených ve článcích 12 až 15. Právo na přístup k již existujícímu know-how je zabezpečeno jen tehdy, jestliže je příslušný smluvní partner oprávněn takové právo vymezit.*
2. *Přístupová práva jsou poskytována v závislosti na konkrétních podmínkách za následujících podmínkách:*
 - bezplatně a výlučně za podmínek uvedených v této příloze,*
 - zabezpečením jakéhokoliv postoupení přístupových práv za zvýhodněných podmínek než jsou běžné tržní podmínky,*
 - za tržních podmínek. Smluvní partner může žadateli vymezit přístupová práva za příznivějších finančních podmínek.*
3. *Poskytování přístupových práv může být vázáno na uzavření zvláštních dohod, které mají zaručit, že práva budou využívána výlučně jen k předpokládanému účelu a při zachování odpovídajících podmínek důvěrnosti.*
4. *Bez souhlasu smluvního partnera, který poskytuje přístupová práva, nezahrnují tato práva právo na poskytování sublicencí.*
5. *Nezbytné náklady na převod přístupových práv jdou k tíži toho, komu jsou práva poskytována.*
6. *Podle článku 2 odstavce 2 písmene b) mohou smluvní partneři poskytnout prostřednictvím konsorciální smlouvy další přístupová práva nebo pro tato práva doplnit platné předpisy této přílohy.*

Přístupová práva za účelem provedení (realizace) projektu (12)

1. *Hlavní smluvní partneři mají právo na přístup k poznatkům, které jsou potřebné pro jejich práce v rámci projektu. Toto právo je jim vymezeno jako bezplatné. Vedlejší smluvní partneři mají právo na přístup k poznatkům, které jsou potřebné pro jejich práce v rámci projektu. Toto právo je jim poskytováno bezplatně hlavními smluvními partnery, kteří nad nimi vykonávají odborný dohled, nebo ostatními vedlejšími smluvními partnery. Ostatním smluvním partnerům jsou přístupová práva poskytována za zvýhodněných podmínek. S výhradou oprávněných zájmů příslušných smluvních partnerů mají všichni hlavní smluvní partneři ve stejném specifickém programu, pokud sídlí v členském nebo asociovaném*

- státu, *právo na přístup k poznatkům*, které potřebují pro své práce v rámci příslušného specifického programu.
2. Hlavní smluvní partneři mají právo na přístup k již existujícímu know-how, které je potřebné pro jejich práce v rámci projektu. Toto právo je jim poskytováno za zvýhodněných podmínek. Vedlejší smluvní partneři mají právo na přístup k již existujícímu know-how, které je potřebné pro jejich práce v rámci projektu. Toto právo je jim poskytováno za zvýhodněných podmínek hlavními smluvními partnery, kteří nad nimi vykonávají odborný dohled, nebo ostatními vedlejšími smluvními partnery. Ostatním smluvním partnerům jsou přístupová práva poskytována za zvýhodněných podmínek.
 3. Pokud *smluvní partneři* označí nějakou jinou smlouvu z rámcového programu za *doplňkovou (komplementární) smlouvu*, stanoví - s výhradou odstavce 1 pododstavce 3 - společně se smluvními partnery tohoto jiného projektu podmínky pro poskytování *přístupových práv*, dobu platnosti vzájemné dohody a finanční podmínky poskytování.
 4. *Právo na přístup* za účelem provedení (realizace) projektu ve smyslu odstavců 1 a 2 je časově omezeno takto:

na *dobu trvání projektu* v případech, kdy žadatelem je *smluvní partner*,

na *dobu trvání projektu*, pro který žadatel o práva něco vykonává (kterému nějak přispívá), kdy žadatel je *smluvním partnerem* v jiném projektu ve *stejném specifickém programu*.

Přístupová práva za účelem využití (13)

1. *Hlavní smluvní partneři* mají *právo na přístup* ke všem *poznatkům* získaným v rámci projektu za účelem jejich *využití*. Toto právo je jim udělováno bezplatně. *Smluvní partneři*, kteří se běžně nezabývají podnikatelskou činností a nejsou schopni využít své vlastní *poznatky*, mohou *právo na přístup* k těmto *poznatkům* poskytnout *hlavním smluvním partnerům* uvedeným v prvním pododstavci, a to za finančních nebo jiných podmínek. Podmínky musí být přiměřené přínosu těchto partnerů pro *projekt* a potenciálu *poznatků* pro *využití*. Tito *smluvní partneři* nevyužívají *poznatků* ke *komerčním* účelům. Dojednání podmínek nesmí zpozdit poskytnutí *přístupových práv*. *Vedlejší smluvní partneři* mají *právo na přístup* k *poznatkům*, které potřebují pro *využití poznatků*, které sami získali při řešení projektu. Toto právo je jim za zvýhodněných podmínek zabezpečeno *hlavními smluvními partnery*, kteří nad nimi mají odborný dohled, nebo ostatními vedlejšími smluvními partnery. Ostatním *smluvním partnerům* jsou *přístupová* práva poskytována za tržních podmínek. S výhradou *oprávněných zájmů* příslušných *smluvních partnerů* mají *právo přístupu* k *poznatkům* získaným v rámci tohoto projektu i *hlavní smluvní partneři* stejného (shodného) specifického programu, pokud sídlí v členském nebo *asociovaném státu*. Podmínkou je, že je tito partneři potřebují pro *využití* svých *poznatků*, které získali v rámci stejného programu. Toto právo je jim poskytováno za tržních podmínek.
2. Hlavní smluvní partneři mají právo na přístup k již existujícímu know-how a k poznatkům, které byly získány v rámci projektu, v rozsahu, v jakém je potřebují k využití poznatků, získaných v rámci projektu. Toto přístupové právo je poskytováno za zvýhodněných podmínek.
3. Budou-li poskytnuta přístupová práva uvedená v odstavcích 1 a 2 pro využití poznatků v navazujícím výzkumu, může být požadován dostatečně zdůvodněný návrh a uzavření zvláštní dohody. Tato dohoda má zajistit, že poskytnutá práva budou využita výlučně k předpokládanému účelu při zachování odpovídajících závazků o důvěrnosti. Poskytnutí přístupových práv v tomto případě nezahrnuje právo na poskytování sublicencí. Právo na

poskytování sublicencí je možné udělit jen se souhlasem smluvních partnerů, kteří přístupové právo k poznatkům poskytli.

4. Pokud *smluvní partner* označí nějakou smlouvu z rámcového programu jako *doplňkovou (komplementární) smlouvu*, stanoví společně se smluvními partnery tohoto jiného projektu podmínky pro poskytnutí *přístupových práv* s výhradou odstavce 1 čtvrtý pododstavec. Dále stanoví i dobu platnosti dohody a finanční podmínky.
5. *Právo přístupu* za účelem využití, které je vysvětleno v odstavcích 1 a 2, může být nárokováno během následujících lhůt:

5 let po ukončení *doby trvání (řešení) projektu*, pokud se v *plánu na realizaci technologie* nepočítá s dobou delší,

2 roky po ukončení *doby trvání (řešení) projektu*, ke kterému žadatel o práva přispěl, pokud tento žadatel byl *hlavním smluvním partnerem* v jiném projektu ve stejném specifickém programu.

Podmínky pro výlučná (exklusivní) přístupová práva k účelům komerčního využití (14)

1. *Přístupová práva* nejsou obecně poskytována jako práva výlučná (exklusivní). *Smluvní partneři* mohou ve výjimečných případech poskytnout výlučná (exklusivní) práva přístupu ke svým *poznatkům* získaným v rámci *projektu* k účelům *komerčního* využití, a to
s respektováním soutěžní politiky, zejména pravidel Společenství pro hospodářskou soutěž, která vycházejí z článku 81 odstavce 3 smlouvy o ES,
pokud je vlastní komerční využití spojeno s příliš vysokými riziky a vysokými nároky na investice. Práva se poskytují za tržních podmínek. Výlučné (exklusivní) právo se netýká závazku, stanoveného v článku 13 odstavci 1 pododstavci 3, tj. povinnosti poskytnout žadateli *přístupová práva* za účelem využití jeho vlastních *poznatků*.
2. *Smluvní partneři*, kteří zamýšlejí poskytnout výlučná (exklusivní) práva k *poznatkům* získaným v rámci *projektu*, musí včas informovat ostatní *smluvní partnery* o identitě žadatele a o podmínkách poskytnutí práv. Během lhůty 30 dnů po obdržení tohoto sdělení mohou *hlavní smluvní partneři* informovat o svém záměru, že využijí uvedené *poznatky* na základě nevýlučných (neexklusivních) *přístupových práv*. V tomto případě nemohou být poskytnuta výlučná (exklusivní) *přístupová práva* ve smyslu odstavce 1 pododstavce prvního.

Odmítnutí přístupových práv za účelem komerčního využití (15)

Smluvní partner může odmítnout poskytnutí *přístupových práv* za účelem *komerčního využití poznatků* získaných v rámci *projektu*, jestliže tyto *poznatky sám využije*. Podrobnosti mohou být upraveny v *konsorciální smlouvě*. Odmítnutí je oprávněné jen v případech, jestliže to vyžaduje situace na trhu, nebo je vlastní *komerční využití smluvním partnerem* spojeno s příliš vysokými riziky nebo vysokými investičními náklady.

Toto odmítnutí nemění závazek stanovený v článku 13 odstavci 1 pododstavcích 1 a 3 poskytnout žadateli *přístupová práva* za účelem využití jeho vlastních *poznatků*.

U předpokládaného konkrétního technologického využití a realizovaného prototypu nebo již samotné výrobní technologie je třeba předložit i plán, který popíše jak bude realizován technologický výstup. Protože tento prvek bude velmi pravděpodobně významně závislý na výsledcích projektu – nebývá požadován v úvodu projektu, ale v daném čase před jeho ukončením. Příklad opět z Modelové smlouvy:

„Plán na realizaci technologie (16)

1. *Plán na realizaci technologie*, který byl připraven podle zásad článku 17, se předkládá Komisi nejpozději dva měsíce po uplynutí *doby trvání (řešení) projektu*. Kromě jiného obsahuje i hlavní prvky plánu *rozšiřování a využití*.
2. *Plán na realizaci technologie* je posuzován a schvalován s ohledem jak na *zájmy Společenství* a smlouvy uzavřené Společenstvím, tak i na *zájmy smluvních partnerů*. *Smluvní partneři* proto na vyžádání předkládají Komisi podklady, které ve smyslu článku 17 považují za účelné. Podklady se předkládají na libovolných nosičích údajů. Komise se při schvalování *plánu na realizaci technologie* omezuje na posouzení, zda jsou dodrženy smluvní závazky. Články 14 a 15 zůstávají nedotčeny. *Plán na realizaci technologie* se považuje za schválený, jestliže Komise do dvou měsíců po jeho předložení nevznese žádné námitky.
3. *Smluvní partneři* informují Komisi o postupu realizace nejpozději po uplynutí lhůt stanovených v *plánu na realizaci technologie*. Podrobně zdůvodňují každou změnu *plánu na realizaci technologie*, která by podstatněji měnila podmínky *využití*. Změny se považují za schválené, jestliže Komise do jednoho měsíce po jejich předložení nevznese žádné námitky.“

Podobně je tomu i u předpokládaného využití technologie jiným než realizačním způsobem (Modelová smlouva):

„Obsah plánu na využití technologie (17)

1. *Plán na realizaci technologie* obsahuje souhrn (stručný popis) *projektu*, záměry *smluvních partnerů* a odkaz, jak dalece tyto záměry na *komerční využití* poznatků již byly uskutečněny.
2. Souhrn *projektu* zasílá *koordinátor* Komisi za účelem *rozšiřování*. Obsahuje jak popis *projektu* a jeho výsledky, tak i názvy *smluvních partnerů*, kteří mají vlastnická práva k těmto výsledkům.
3. Předpokládané záměry *smluvních partnerů* na *využití poznatků*, ale i stav realizace těchto záměrů předkládá Komisi každý *smluvní partner* samostatně. Tyto záměry musí obsahovat především následující údaje:
 - a) dosažená a plánovaná ochranná opatření a dosavadní kroky provedené ve věci ochrany,
 - b) nezbytné údaje pro hodnocení, jak byla splněna ustanovení o *využití* uvedená v článku 10 odstavci 1 pododstavci 2, a dále předběžný časový plán a přehled plánovaných prostředků na provedení tohoto plánu,
 - c) ostatní údaje, které jsou nezbytné pro hodnocení velikosti přidané hodnoty pro Společenství,
 - d) odchylky proti plánu na *rozšiřování a využití*. Komise se zavazuje, že zachová důvěrnost údajů, *poznatků* a podkladů, které jí byly poskytnuty jako vysloveně důvěrné.“

Vzhledem k povaze poskytnutých prostředků je poskytovatelem požadováno buď primárně aplikační využití k dalšímu ekonomickému rozvoji států EU a jejich firem nebo – pokud to povaha a stupeň poznání v dané oblasti neumožňuje – alespoň zveřejnění informací k dalšímu užití ve vědecké nebo výzkumné komunitě. Velmi důrazně je třeba připomenout, že je třeba respektovat pravidla projektového schématu, ale hlavně priority programu. Obecně platí, že výsledky s ekonomickým efektem – prodejem práv k průmyslovému a duševnímu vlastnictví

nebo realizační koncovkou (spin-off, realizace) jsou hodnoceny výše než prosté zveřejnění výsledků. Tato skutečnost byla uváděna v několika předchozích kapitolách – nicméně v kontraktech je ošetřena i „přiměřená“ informovanost, odvozená z veřejné povahy finančních zdrojů. Z modelového kontraktu je doporučeno zahrnutí následujícího článku :

„Informace a sdělení v souvislosti s projektem a poznatky (18)

1. Aniž by byl dotčen článek 9 odstavec 3 o zveřejňování údajů o *poznatcích* a s respektováním *oprávněných zájmů smluvních partnerů* provádějí *smluvní partneři* v době *trvání (řešení) projektu* potřebná opatření pro přiměřené informování o *projektu* a zdůraznění podpory ze strany Společenství. Komise se může se *smluvními partnery* dohodnout o odpovídajících opatřeních. *Smluvní partneři* předem informují Komisi o připravovaných informačních opatřeních.
2. Komise může rozšiřovat každým vhodným způsobem a tak dlouho, jak to považuje za nutné, obecné údaje především o cílech, navrhovaných celkových nákladech, délky (trvání) a postupu *projektu*, o finančním příspěvku Společenství a o *poznatcích*, jak jsou popsány v závěrečné zprávě. Kromě toho jsou *smluvní partneři* zveřejňováni pod svými zapsanými názvy i názvy laboratoří, které provedly práce, pokud to není prokazatelně v rozporu s *oprávněnými zájmy smluvních partnerů*. Pokud opatření uvažovaná v prvním pododstavci předpokládají přístup Komise nebo jejich řádně zmocněných zástupců do prostorů *smluvních partnerů*, mohou *smluvní partneři* tento přístup odmítnout, pokud by byl prokazatelně v rozporu s jejich *oprávněnými zájmy*. Každý *smluvní partner* poskytuje Komisi na vyžádání a v rámci svých práv bezplatně nevýlučné a neodvolatelné právo překládat, rozmnožovat a rozšiřovat články pro vědecké časopisy, konferenční příspěvky a jiné *smluvním partnerem* publikované zprávy, které byly vypracovány v průběhu *projektu*.
3. Zprávy uvedené v článku 4 odstavci 1 písmeno a) pododstavcích i) až iii), které nesmějí být zveřejněny, může Komise poskytnout ostatním orgánům Společenství, pokud o ně požádají a jen k tomu účelu, který je v požadavku na poskytnutí uveden.
4. Každé sdělení nebo zveřejnění, které se týká postupu *projektu* nebo získaných *poznatků*, obsahuje nezávisle na jejich formě a druhu nosiče údajů (včetně Internetu):

odkaz na příslušný specifický program a podporu Společenství a

pokud pochází od *smluvního partnera* poznámku, že pouze autor je odpovědný za obsah, že nejde o vyjádření názoru Společenství a že Společenství neručí za případné využití informací v tomto sdělení nebo zveřejnění.

Předpokládá-li se využití evropského emblému, musí být toto využití předem schváleno Komisí. Přitom je nutné respektovat v Komisi platné normy, především grafické.“

Pochopitelným parametrem je i otázka důvěrnosti různých informací, neboť se přímo dotýká práv k danému průmyslovému a duševnímu vlastnictví:

„Důvěrnost (19)

1. Aniž by byl dotčen článek 18 a všechny ostatní smluvní závazky jsou *smluvní strany* zavázány zajistit důvěrnost údajů, které jim jako důvěrné byly poskytnuty a jejichž předání dalším subjektům by mohlo být pro *smluvní strany* nevýhodné. Tyto závazky končí:

pokud obsah těchto údajů, *poznatků*, podkladů a *již existujícího know-how* se stane veřejně přístupným, a to na základě jiných prací prováděných mimo rámec této smlouvy nebo na základě opatření, která nesouvisejí s těmito smluvními pracemi,

sdělením (poskytnutím) těchto údajů, *poznatků*, podkladů a *již existujícího know-how* bez požadavku jejich utajení nebo pozdějším odvoláním (zrušením) důvěrnosti těmi, kteří požadavek důvěrnosti stanovili.

2. Pokud smlouva předpokládá předávání všech údajů, *poznatků*, *již existujícího know-how* nebo ostatních podkladů uvedených v odstavci 1, *smluvní partneři* předem zajistí, aby jejich příjemce zachovával důvěrnost a veškeré údaje používal jen k účelům uvedeným v jeho sdělení.“

S touto problematikou úzce souvisí i zveřejňování informací v důsledku podávání zpráv. Jakkoli se tento bod velmi často podceňuje, i toto zveřejnění ohrožuje případnou novost dalších zjištění po uplynutí ochranné doby pro ochranu duševního a průmyslového vlastnictví. Návrh úpravy nabízí modelový kontrakt v následujícím článku:

„Předávání údajů k účelům hodnocení a normování (20)

1. Aniž by byl dotčen článek 19 jsou *smluvní partneři* povinni na vyžádání poskytnout Komisi nebo jejím zplnomocněným zástupcům údaje, které jsou nezbytné pro průběžné hodnocení příslušného specifického programu a Pátého rámcového programu a pro hodnocení aktivit realizovaných Společenstvím v předcházejících pěti letech. Údaje mohou být vyžádány kdykoli v době platnosti smlouvy a do pěti let po *ukončení (splnění) smlouvy*. Shromážděné údaje budou využívány výlučně jen ve statistické formě.
2. Aniž by byla dotčena ustanovení o ochraně a využití *poznatků* a o důvěrnosti podle článků 9, 10 ev. 19 musí *smluvní partneři* neprodleně informovat Komisi a organizace pro normy o *poznacích*, které byly získány v rámci *projektu*, jestliže by mohly přispět k vypracování evropských a popřípadě mezinárodních norem nebo ke konsensu průmyslu o technických otázkách. K tomu účelu poskytují *smluvní partneři* Komisi a uvedeným organizacím příslušné údaje o *poznacích* po celou dobu platnosti smlouvy a ještě dva roky po ukončení platnosti smlouvy. Ustanovení této smlouvy nepostihují ustanovení, která jsou uplatňována na poskytnuté údaje v organizacích pro normování.“

Potenciální únik informací musí být ošetřen i ve vztahu k dalším závazkům vstupujícího subjektu. Viz. následující článek Modelového kontraktu:

„Nedohodnuté nebo omezující závazky (21)

1. *Smluvní partneři* podniknou všechna nezbytná opatření, aby zabránily vzniku závazků, které by nebyly slučitelné s povinnostmi stanovenými v článcích 10 až 20.
2. Aniž by byl dotčen odstavec 1 musí *smluvní partner*, který je povinen podle článků 12 a 13 poskytnout *přístupové právo* informovat *smluvní partnery* tak brzy, jak je to jen možné, o všech omezeních při poskytnutí *přístupových práv* na *již existující know-how*, o závazcích na poskytnutí práv k *poznatkům* a o jakémkoliv omezení, které by mohlo podstatně ovlivnit poskytnutí *přístupových práv*.“

K problematice uvedené v předchozích odstavcích/článcích modelového kontraktu bývá doplněna i relativně pregnantní a zřejmé metodika k nákladové části projektů, kterou zde nepřikládáme, neboť je notoricky známa a v nových projektech bývá dosti přesně definována. Snahou posledních let je sladit veškeré zdroje financování tak, aby došlo k metodickému sjednocení a jednoznačnému zjednodušení evidence.

Současné bývá definován i způsob kontrol dosažení deklarovaných parametrů – jak finančních, technických, tak technologických a odborných (z našeho pohledu rovněž není třeba samostatně uvádět, bude jasně stanoven v jakémkoli případném projektovém schématu, který bude vždy konkrétně uveden.

13. ZÁVĚR

Snahou tohoto sylabu bylo přiblížit členům řešícím nejrozumnější výzkumné a vývojové projekty problematice legislativních omezení a limitů.

V současné době existuje značně negativní zkušenost s přehledností a pochopením všech nuancí právních omezení a jejich důsledků. Protože pro vědecké a výzkumné pracovníky neexistuje jiná cesta k vlastnímu rozvoji než spolupracovat s dalšími partnery, nejlépe bez omezení národním prostředím, je problematika legislativních omezení v mezinárodních projektech více než zásadní a kritická.

Je uveden základní přehled legislativních omezení a limitů, s nimiž je třeba v mezinárodních projektech počítat (kap.2), následně je uvedena širší kombinace projektových prostředí z různých oblastí – od kooperačních aplikačních výzkumů (např. EUREKA!) až po projekty čistě akademické kooperace). Tento přehled ukazuje rozmanité přístupy a příklady jak různé jsou přístupy k dosažení výsledků definovaných programovým prostředím. Jedná se vesměs o programy, které mají přesah do současné doby (a blízké budoucnosti) a to jak předpokládaným trváním některých výzev nebo mentálním nastavením jednotlivých podmínek (např. FP7, který slouží jako vzorový základ dalších programů – spec. Horizon2020).

V kapitole 12 jsme se snažili upozornit na některé svodné a podobným způsobem řešené problémové okruhy na ukázce doporučeného modelového kontraktu v evropském prostředí. Z této kapitoly je patrný rozsah potřebného právního pokrytí problematiky, která se účastníků projektu kriticky týká. Upozorňuje na mnohdy přehlížené oblasti a snaží se redukovat rizika přistoupení k zásadně nevýhodným smlouvám nebo neošetření kritických rizik, která následně mohou značně neutralizovat veškeré úsilí o kreativní výsledek a technologicky uplatnitelná řešení.

Doufáme, že z uvedených přehledů je možné učinit si relativně jasný přehled požadavků, které je třeba ošetřovat při každém rozsáhlejší nebo svým potenciálním výsledkem významnějším projektu.

14. PŘÍLOHY

Příloha č. 1

MŠMT; 2012; Doporučený postup při poskytování podpory výzkumu a vývoje z veřejných prostředků **podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů** (zákon o podpoře výzkumu a vývoje) [1].:

I. ÚVOD

1. Cílem doporučení je **sjednotit postup poskytovatelů při poskytnutí podpory výzkumu a vývoje** z veřejných prostředků (dále jen „podpora“) poskytovatelem příjemci, příjemcem spolupříjemci, popřípadě poskytovatelem spolupříjemci.
2. **Způsob poskytování podpory je stanoven zákonem č. 130/2002 Sb.**, o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), (dále jen „zákon o podpoře výzkumu a vývoje“), a příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „rozpočtová pravidla“), popřípadě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „rozpočtová pravidla územních rozpočtů“). V případech, kdy se liší úprava stanovená zákonem o podpoře výzkumu a vývoje od obecné úpravy stanovené rozpočtovými pravidly, postupuje se přednostně podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje jako zákona speciálního.
3. Na **právní vztahy v oblasti výzkumu a vývoje vzniklé přede dnem nabytí účinnosti zákona** o podpoře výzkumu a vývoje se podle ustanovení § 38 odst. 1 zákona o podpoře výzkumu a vývoje vztahují dosavadní právní předpisy, kterými jsou zákon č. 300/1992 Sb., o státní podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů (zrušen zákonem o podpoře výzkumu a vývoje), a nařízení vlády č. 88/2001 Sb., o podmínkách účelového financování výzkumu a vývoje a předání údajů do centrální evidence projektů financovaných ze státního rozpočtu, ve znění nařízení vlády č. 374/2001 Sb. (zrušeno nařízením vlády č. 461/2002 Sb., o účelové podpoře výzkumu a vývoje a o veřejné soutěži ve výzkumu a vývoji).
4. Poskytovatelům se doporučuje **sjednotit způsob poskytování podpory** jak ve smlouvách o poskytnutí podpory nebo v rozhodnutích o poskytnutí podpory uzavřených (vydaných) po nabytí účinnosti zákona o podpoře výzkumu a vývoje, tak u obdobných právních vztahů vzniklých před nabytím účinnosti zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Tuto úpravu se doporučuje provést po dohodě s příjemci formou dodatku ke smlouvě nebo změnou rozhodnutí v částech, které stanovují způsob poskytnutí účelové nebo institucionální podpory [26].

II.

POSKYTOVÁNÍ ÚČELOVÉ NEBO INSTITUCIONÁLNÍ PODPORY PŘÍJEMCI

A) PŘÍJEMCEM ÚČELOVÉ PODPORY JE ORGANIZAČNÍ SLOŽKA ČESKÉ REPUBLIKY (DÁLE JEN „ORGANIZAČNÍ SLOŽKA STÁTU“) NEBO ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU A POSKYTOVATELEM JE SPRÁVCE KAPITOLY STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Je-li příjemcem účelové podpory **organizační složka státu zřízená poskytovatelem**, podpora se poskytuje úpravou výše výdajů (zvýšením výdajů organizační složky státu) a vystavením limitu zřizovatelem podle § 65 rozpočtových pravidel.

2. Je-li příjemcem účelové podpory **organizační složka státu, která není zřízena poskytovatelem**, podpora bude převedena z rozpočtové kapitoly poskytovatele rozpočtovým opatřením do rozpočtové kapitoly zřizovatele příjemce. Zřizovatel upraví rozpočet výdajů a zvýší příjemci limit výdajů podle § 65 rozpočtových pravidel.
3. Je-li příjemcem účelové podpory **organizační složka územního samosprávného celku**, podpora se poskytuje podle rozpočtových pravidel a rozpočtových pravidel územních rozpočtů prostřednictvím rozpočtu zřizovatele organizační složky územního samosprávného celku z bankovního účtu poskytovatele s předčísly 2049 nebo 3041 převedením na běžný účet zřizovatele; zřizovatel pak přenesení oprávnění disponovat s peněžními prostředky na organizační složku formou provozní zálohy v hotovosti nebo zřízením běžného účtu u banky.

B) PŘÍJEMCEM ÚČELOVÉ PODPORY JE ORGANIZAČNÍ SLOŽKA ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU A POSKYTOVATELEM JE ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK

Podpora se poskytuje podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů takto:

1. **organizační složce územního samosprávného celku zřízené poskytovatelem** podle ustanovení § 25 odst. 3 rozpočtových pravidel územních rozpočtů, tzn. zřizovatel přenesení oprávnění disponovat s peněžními prostředky na organizační složku formou provozní zálohy v hotovosti nebo zřízením běžného účtu u banky.
2. **organizační složce územního samosprávného celku, která není zřízena poskytovatelem**, podpora bude příjemci poskytnuta prostřednictvím rozpočtu jejího zřizovatele, který poskytne podporu postupem uvedeným v předchozím bodě 1.

C) PŘÍJEMCEM INSTITUCIONÁLNÍ PODPORY JE ORGANIZAČNÍ SLOŽKA STÁTU NEBO ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU A POSKYTOVATELEM JE MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Při poskytování institucionální podpory na výzkumné záměry zahájené před nabytím účinnosti zákona o podpoře výzkumu a vývoje se postupuje podle dosavadních právních předpisů. Institucionální podpora na výzkumné záměry **zahajované od 1. ledna 2004** může být podle ustanovení § 4 odst. 3 písm. f) zákona o podpoře výzkumu a vývoje poskytnuta organizační složce státu nebo územního samosprávného celku (jakéhokoliv zřizovatele) pouze Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy.

1. Bude-li příjemcem institucionální podpory organizační složka státu zřízená Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy, podpora se poskytuje úpravou výše výdajů a vystavením limitu zřizovatelem podle § 65 rozpočtových pravidel.
2. Bude-li příjemcem institucionální podpory organizační složka státu jiného zřizovatele, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy převede finanční prostředky odpovídající výši podpory ze své rozpočtové kapitoly rozpočtovým opatřením do rozpočtové kapitoly zřizovatele příjemce. Zřizovatel zvýší příjemci limit výdajů podle § 65 rozpočtových pravidel.
3. Bude-li příjemcem institucionální podpory organizační složka územního samosprávného celku, uplatní Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy postup podle části II.A)3. Zřizovatel dále poskytne institucionální podporu postupem podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů.

D) PŘÍJEMCEM ÚČELOVÉ NEBO INSTITUCIONÁLNÍ PODPORY JE PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE A POSKYTOVATELEM JE SPRÁVCE KAPITOLY STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Je-li příjemcem účelové nebo institucionální podpory **příspěvková organizace zřízená poskytovatelem**, podpora se poskytuje podle rozpočtových pravidel úpravou stanoveného finančního vztahu a limitu čerpání prostředků.
2. Je-li příjemcem účelové podpory **příspěvková organizace, která není zřízena poskytovatelem**, podpora se poskytuje přímým převodem z bankovního účtu poskytovatele s předčíslem 2049 nebo 3041 na běžný účet příjemce.

E) PŘÍJEMCEM ÚČELOVÉ NEBO INSTITUCIONÁLNÍ PODPORY JE PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE (§ 10 ODS. 2 ZÁKON O PODPOŘE VÝZKUMU A VÝVOJE) A POSKYTOVATELEM JE ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK

1. Je-li příjemcem účelové nebo institucionální podpory **příspěvková organizace zřízená poskytovatelem**, podpora je uvolňována podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů.
2. Je-li příjemcem **příspěvková organizace, která není zřízena poskytovatelem**, podpora se poskytuje přímým převodem z bankovního účtu poskytovatele na běžný účet příjemce.

F) PŘÍJEMCEM ÚČELOVÉ NEBO INSTITUCIONÁLNÍ PODPORY JE JINÁ PRÁVNICKÁ OSOBA NEŽ PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE A POSKYTOVATELEM JE SPRÁVCE KAPITOLY STÁTNÍHO ROZPOČTU NEBO ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK

1. Je-li příjemcem jiná právnická osoba než příspěvková organizace, **účelová podpora** se poskytuje stanovením limitu pro čerpání prostředků z bankovního účtu s předčíslem 2049 nebo 3041 (poskytovatelem je správce kapitoly státního rozpočtu) nebo z obdobného účtu územního samosprávného celku (poskytovatelem je územní samosprávný celek), odkud si příjemce převede prostředky na svůj běžný účet.
2. **Institucionální podporu** poskytuje jiným právnickým osobám než je příspěvková organizace podle § 4 odst. 3 písm. b) a e) zákona o podpoře výzkumu a vývoje pouze Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Výjimkou jsou vojenské vysoké školy, kterým poskytuje institucionální podporu Ministerstvo obrany a policejní vysoké školy, kterým poskytuje institucionální podporu Ministerstvo vnitra (§ 4 odst. 3 písm. c) a d) zákona o podpoře výzkumu a vývoje). Institucionální podpora se v těchto případech poskytuje stanovením limitu pro čerpání prostředků z bankovního účtu s předčíslem 2049 nebo 3041.

G) PŘÍJEMCEM ÚČELOVÉ PODPORY JE FYZICKÁ OSOBA A POSKYTOVATELEM JE SPRÁVCE KAPITOLY STÁTNÍHO ROZPOČTU ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK

Je-li příjemcem účelové podpory fyzická osoba, podpora se poskytuje přímým převodem z bankovního účtu poskytovatele s předčíslem 2049 nebo 3041 (poskytovatelem je správce kapitoly státního rozpočtu) nebo obdobného účtu územního samosprávného celku (poskytovatelem je územní samosprávný celek) na běžný účet příjemce.

III.

POSKYTOVÁNÍ ÚČELOVÉ PODPORY SPOLUPŘÍJEMCI

Obecně platí ustanovení § 10 odst. 2 zákona o podpoře výzkumu a vývoje, podle kterého **poskytovatel podporu poskytuje pouze příjemci včetně její části určené spolupříjemci**. Stanovenou část podpory na řešení části projektu poskytne spolupříjemci příjemce, a to na základě smlouvy uzavřené mezi příjemcem a spolupříjemcem a ve výši, způsobem a ve lhůtě stanovené smlouvou o poskytnutí podpory uzavřenou mezi poskytovatelem a příjemcem (popřípadě stanovené v podmínkách rozhodnutí o poskytnutí podpory).

Výjimkou je postup podle ustanovení § 9 odst. 5 zákona o podpoře výzkumu a vývoje v případě, kdy je příjemcem i spolupříjemcem organizační složka státu v působnosti správce jedné rozpočtové kapitoly, a dále v případě, kdy je organizační složka státu nebo organizační složka územního samosprávného celku spolupříjemcem.

Doporučené postupy se týkají i v další možných případech podle právního postavení příjemce a spolupříjemce.

A) SPOLUPŘÍJEMCEM ÚČELOVÉ PODPORY JE ORGANIZAČNÍ SLOŽKA STÁTU NEBO ÚZEMNÍHO SAMOSPRÁVNÉHO CELKU

1. Je-li spolupříjemcem účelové podpory **organizační složka státu nebo územního samosprávného celku**, pak bez ohledu na právní formu příjemce nemůže být aplikováno ustanovení § 10 odst. 2 a 5 zákona o podpoře výzkumu a vývoje, neboť podle rozpočtových pravidel a podle rozpočtových pravidel územních rozpočtů organizační složka může přijmout a použít prostředky jediné prostřednictvím rozpočtu svého zřizovatele. Poskytovatel při poskytnutí podpory postupuje podle § 9 odst. 5 zákona o podpoře výzkumu a vývoje a v souladu s rozpočtovými pravidly a rozpočtovými pravidly územních rozpočtů, tedy jako u více příjemců, tzn. poskytovatel poskytne příjemci část podpory sníženou o prostředky určené spolupříjemci, kterému poskytne stanovenou část podpory na řešení části projektu, takto:
 - a) **organizační složce státu prostřednictvím rozpočtu jejího zřizovatele** úpravou výše výdajů a vystavením limitu zřizovatelem podle § 65 rozpočtových pravidel; má-li organizační složka státu jiného zřizovatele, než je poskytovatel, provádí se rozpočtové opatření (analogicky podle části IIA.1 a 2),
 - b) **organizační složce územního samosprávného celku** postupem podle § 25 rozpočtových pravidel územních rozpočtů (analogicky podle části IIA3 a IIB1 a 2).
2. Jsou-li příjemcem a spolupříjemcem **organizační složky státu v působnosti správce jedné rozpočtové kapitoly**, postupuje poskytovatel podle ustanovení § 9 odst. 5 zákona o podpoře výzkumu a vývoje a v souladu s rozpočtovými pravidly jako u více příjemců, tedy postupem uvedeným v části II A. Poskytovatel podporu rozdělí na příslušné části a poskytne prostředky zvlášť příjemci a spolupříjemci. Tento postup platí obdobně pro **organizační složky státu v působnosti různých správců rozpočtových kapitol** a pro organizační složky totožných nebo různých územních samosprávných celků.
3. Poskytovatelům se doporučuje **stanovit postavení příjemce a spolupříjemce pro organizační složky státu nebo územních samosprávných celků již při vyhlášení veřejné soutěže ve výzkumu a vývoji**, a to s ohledem na možné způsoby jejich financování a rovněž s ohledem na ustanovení § 2 odst. 2 písm. c) § 10 odst. 5 zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ze kterých mj. vyplývá, že příjemce uzavírá se spolupříjemcem smlouvu o řešení části projektu. Účast více organizačních složek státu nebo více organizačních složek územních samosprávných celků na řešení jednoho projektu současně umožňuje zákon o výzkumu a vývoje tím, že podle § 9 odst. 4 a 5 zákona o podpoře výzkumu a vývoje může poskytovatel vydat rozhodnutí o poskytnutí podpory více příjemcům současně. Postup při poskytnutí podpory je pak u všech příjemců obdobný jako v části II A.

B) SPOLUPŘÍJEMCEM ÚČELOVÉ PODPORY JE PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, JINÁ PRÁVNICKÁ OSOBA NEBO FYZICKÁ OSOBA (§ 10 Odst. 2 a 5 Zákona o Podpoře Výzkumu a Vývoje)

1. Je-li spolupříjemcem příspěvková organizace, jiná právnická osoba nebo fyzická osoba, poskytuje jí podporu příjemce, a to na základě smlouvy uzavřené mezi příjemcem a spolupříjemcem a ve výši, způsobem a ve lhůtě stanovené smlouvou uzavřenou mezi poskytovatelem a příjemcem (popřípadě stanovené v podmínkách rozhodnutí o poskytnutí podpory) podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. i) zákona o podpoře výzkumu a vývoje.
2. Pro uzavření smlouvy mezi příjemcem a spolupříjemcem se poskytovateli podpory doporučuje stanovit lhůtu 60 kalendářních dnů ode dne nabytí účinnosti smlouvy nebo vykonatelnosti rozhodnutí o poskytnutí podpory.

15. CITACE

- [1] Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů
- [2] Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.
- [3] Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- [4] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) (Celex: 32006D1982)
- [5] Zuska et al.: Právní analýza dopadů změn právního prostředí a dopadů reformy systému výzkumu, vývoje a inovací na vnitřní předpisy veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí a na jejich aktivity; analýza pro MŠMT, 2010=(I.105)
- [6] Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- [7] Příručka pro žadatele OP VaVpl
- [8] Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- [9] Nařízení Rady (Euratom) č. 1908/2006 ze dne 19. prosince 2006, kterým se stanoví pravidla pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol na akcích v rámci sedmého rámcového programu Evropského společenství pro atomovou energii a pro šíření výsledků výzkumu (2007 až 2011) (Celex: 32006R1908)
- [10] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1982/2006/ES ze dne 18. prosince 2006 o sedmém rámcovém programu Evropského společenství pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007 až 2013) (Celex: 32006D1982)
- [11] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1906/2006 ze dne 18. prosince 2006, kterým se stanoví pravidla pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol na akcích v rámci sedmého rámcového programu a pro šíření výsledků výzkumu (2007 až 2013) (Celex: 32006R1906)
- [12] <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/verejne-souteze-a-vyzvy-ve-vavai/program-cost-cz>
- [13] <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/verejne-souteze-a-vyzvy-ve-vavai/program-kontakt-ii>
- [14] <http://www.msmt.cz/files/htm/JMEurekac10.html>.
- [15] <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/verejne-souteze-a-vyzvy-ve-vavai/program-ingo-ii>

- [16] <http://ec.europa.eu/research/horizon2020>
- [17] <http://www.fp7.cz/cs/horizon-2020>
- [18] <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/verejne-souteze-a-vyzvy-ve-vavai/program-gesher-most>
- [19] Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů
- [20] <http://www.dzs.cz>
- [21] <http://www.ceepus.info>
- [22] <http://www.msmt.cz/vyzkum-a-vyvoj/verejne-souteze-a-vyzvy-ve-vavai/program-eupro-ii>
- [23] *Model Contract – Cost Reimbursement* z: Nařízení Komise (ES) č. 2659/2000 ze dne 29. listopadu 2000 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie dohod o výzkumu a vývoji, Úřední věstník L 304 ze dne 5. prosince 2000, (Celex: 32000R2659).
- [24] Multi-beneficiary General Model Grant Agreement, Version 1.0, EC; 11 December 2013 (dostupné na http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#h2020-mga-gga ; 03/2014)
- [25] Multi-beneficiary Annotated General Grant Agreement, Articles 1 to 14, 17 to 19, 23a to 25, 35, 52 to 54, 56 and 58, Version 1.2; EC; 17 February 2014 (dostupné na http://ec.europa.eu/research/participants/portal/desktop/en/funding/reference_docs.html#h2020-grants-manual-amga ; 03/2014)
- [26] Rozhodnutí Rady č. 99/65/ES ze dne 22. prosince 1998 o pravidlech pro účast podniků, výzkumných středisek a vysokých škol a pro šíření výsledků výzkumu k provádění Pátého rámcového programu Evropského společenství (1998-2002), (Celex: 31999D0065).
- [27] Holec et al.: Právní analýza dopadů změn právního prostředí a dopadů reformy systému výzkumu, vývoje a inovací na vnitřní předpisy veřejných vysokých škol a veřejných výzkumných institucí a na jejich aktivity; MŠMT; el.verze analýzy; 2010

Poděkování

Tento příspěvek byl vytvořen v rámci projektu Tvorba mezinárodního vědeckého týmu a zapojování do vědeckých sítí v oblasti nanotechnologií a nekonvenčního tváření materiálů CZ.1.07/2.3.00/20.0038, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.